

Inhoudsopgave

Bericht van de Raad van Toezicht	3
Voorwoord	4
1. Codarts, Hogeschool voor de Kunsten	5
1.1 Missie	5
1.2 Opleidingen	5
1.3 Kengetallen	7
2. Studenten	9
2.1 Kroonjuwelen	9
2.2 Kengetallen student en onderwijs	13
3. Onderwijs	20
3.1 Hogeschoolbreed	20
3.2 Rotterdams Conservatorium	21
3.3 Rotterdamse Dansacademie	23
3.2 Bacheloropleiding Circus Arts	24
3.4 Studiebegeleiding	25
4. Onderzoek	27
4.1 Onderzoek in ontwikkeling	27
4.2 Lectoraten	27
5. Codarts in Company	31
5.1 In samenwerking met Codarts	31
5.2 Codarts in de regio	32
5.3 World Music & Dance Centre	32
5.4 Codarts Mondiaal	32
6. Faciliteren en faciliteiten	34
6.1 Ondersteuning	34
6.2 Huisvesting	36

7.	De kwaliteit verzekerd	37
7.1	Kwaliteitszorg	37
7.2	Kwaliteit en doelmatigheid	39
8.	Organisatie en bestuur	40
8.1	Personeel en organisatie	40
8.2	Bestuur	45
8.3	Horizontale en verticale verantwoording	46
9.	Toelichting bij jaarrekening	49
9.1	Grondslagen	49
9.2	Toelichting op de balans	50
9.3	Helderheid in bekostiging	51
Bijlagen		52
B.1	Financiën	52
B.2	Samenstelling College van Bestuur	55
B.3	Samenstelling Raad van Toezicht	55
B.4	Samenstelling MR	56

Bericht van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op 2006. Ook dit jaar heeft de Raad van Toezicht weer in een open sfeer en op een constructieve wijze met het College van Bestuur van Codarts samengewerkt. Er is een gezonde basis van vertrouwen in de onderlinge samenwerking. De Raad constateert dat zij op een adequate wijze is geïnformeerd over het onderwijs en de organisatie van Codarts.

De opening van het Wereld Muziek en Dans Centrum (WMDC) in december 2006 door Hare Majesteit de Koningin was voor de Raad van Toezicht een zeer bijzonder moment. Het was een feestelijke opening met een mooie voorstelling van studenten van Codarts. Met de oplevering van het WMDC wordt een project periode met een goed resultaat afgesloten.

Er staat nu een gebouw waarin studenten en docenten de komende jaren de wereldmuziek en -dans verder kunnen gaan ontdekken.

December had nog meer in petto: de erkenning van Circus Arts als een nieuwe volwaardige opleiding binnen Codarts. De Raad van Toezicht en het College van Bestuur hebben in 2006 regelmatig gesproken over de ontwikkeling van deze nieuwe opleiding. Met deze opleiding wordt het profiel van Codarts als internationale hogeschool voor de kunsten verder bekrachtigd.

De nieuwe ontwikkelingen zijn wel mede de oorzaak van het feit dat Codarts voor de eerste keer sinds jaren een financieel tekort kent. De Raad van Toezicht betreurt dit. Tegelijkertijd constateert de Raad dat er inmiddels passende maatregelen zijn genomen door de begrotingscyclus aan te scherpen en beheersmaatregelen te nemen met betrekking tot project- en personeelsuitgaven.

In 2006 heeft de Raad van Toezicht ingestemd met de aanstelling van Kees Veerman als lid van het College van Bestuur. Met de uitbreiding van het bestuur wordt de organisatie van Codarts verder versterkt. Een versterking die nodig is om in te kunnen blijven spelen op ontwikkelingen in onderwijs en cultuur.

De Raad van Toezicht heeft in 2006 afscheid genomen van onze collega mevrouw C. van der Stelt. Mevrouw van der Stelt is jarenlang zeer actief betrokken geweest bij Codarts. Vanaf deze plaats wil de Raad haar dan ook hartelijk danken voor haar werk en inzet. Voor de werkwijze van de Raad van Toezicht verwijs ik u naar de toelichting die in dit jaarverslag is opgenomen.

Tot slot spreekt de Raad van Toezicht zijn waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van alle medewerkers en studenten en wenst hen ook voor het komende jaar een inspirerende tijd toe.

Namens de Raad van Toezicht,

Henk Bosma,
Voorzitter Raad van Bestuur

Voorwoord

Codarts investeert in artistiek hoogwaardig onderwijs. De ontplooiing van de student staat hierbij centraal. Vorig jaar heeft Codarts daar veel in geïnvesteerd, net als in de scholing van personeel. De directeuren van de Rotterdamse Dansacademie en het Conservatorium hebben er alles aan gedaan om het onderwijs nog verder toe te snijden op de individuele behoeften van de student in relatie tot zijn eigen ontwikkeling en tot de vraag van het beroepenveld. Codarts kiest hierbij voor kwaliteit en laat dit tot uiting komen door nauwgezette bewaking van de kwaliteit van het onderwijsaanbod. Goed onderwijs betekent voor Codarts een intensieve begeleiding van de studenten in een open sfeer met docenten en overig personeel.

Het bestuur hecht grote waarde aan de uitvoering van hoogstaande onderwijsprogramma's en weet zich daarin gesteund door directie en management en docenten en studenten. De accreditatie van Dans heeft een onevenredig grote druk op het onderwijsproces en personeel gelegd en het bestuur feliciteert alle medewerkers van de academie en hen die er mede aan bijgedragen hebben met het uitstekende resultaat.

Voor Circus Arts is Codarts er in geslaagd om erkend te worden als nieuwe opleiding. Daarmee is Codarts de enige hogeschool in Nederland die cirque nouveau aanbiedt. Het bestuur ziet de toekomst van de opleiding vol vertrouwen tegemoet, niet in het minst door de inbedding in 'Rotterdam Circusstad' en de vormgeving van een doorlopende lijn met het MBO.

De opening van het Wereld Muziek & Dans Centrum door Hare Majesteit de Koningin was een hoogtepunt en vormde de kroon op het werk van velen. Met de realisatie van dit centrum en het lectoraat Community Arts wil Codarts begrip kweken voor hedendaagse vormen van kunst en al het in Rotterdam aanwezige talent een kans bieden om hun tot talent tot volle wasdom te laten komen.

Initiatieven vragen investeringen. Van mensen en financieel. Temeer daar naast deze initiatieven de aandacht voor het toptalent is geïntensiveerd. De hiervoor noodzakelijke flexibiliteit staat vaak op gespannen voet met de vereiste bureaucratie van het onderwijsproces. Maar bureaucratie is een voorwaarde voor transparantie en het waarborgen van gelijke rechten en plichten voor iedereen. Na jaren van vernieuwen is nu in alle opzichte de tijd voor consolidatie aangekomen.

Dank tenslotte aan een ieder die Codarts maakt tot wat zij is: een inspirerende en dynamische omgeving, doordrenkt met de emoties van de kunst en vol begrip en tolerantie voor de spanning die dit soms met zich mee brengt. Mede namens Kees Veerman wens ik u veel energie en motivatie toe.

Jikkie van der Giessen,
Voorzitter College van Bestuur

1 Codarts, Hogeschool voor de Kunsten

Codarts is een monosectorale kunstvakhogeschool. Artisticiiteit, bevoeging, excellentie en engagement vormen het hart van haar bestaan.

Codarts wil studenten opleiden die met een zelfbewuste en lerende attitude hun weg vinden op de internationale arbeidsmarkt. Daarom kent Codarts:

- wereldwijde werving van studenten en docenten;
- een strenge selectie van studenten aan de poort;
- docenten die naast hun docentschap als professional werkzaam zijn;
- een intensief lesprogramma;
- een uitstekend nationaal en internationaal netwerk binnen het werkveld.

1.1 Missie

Codarts wil een hoogwaardige en duurzame bijdrage leveren aan de invulling van de behoefte vanuit de samenleving en het werkveld aan professioneel opgeleide en fysiek en mentaal gezonde dansers en musici. Codarts wil invulling geven aan de verschillende rollen die de kunst in onze samenleving speelt. Daarom concentreert Codarts zich op zowel de vraag naar toptalent in de uitvoerende kunsten, als naar topdocenten.

Lerende attitude:

De primaire opdracht van de hogeschool richt zich op het door studenten verwerven van competenties op artistiek, vaktechnisch en professioneel-maatschappelijk gebied, opdat zij als afgestudeerde dansers, docenten en musici uitstekend kunnen functioneren in de huidige en toekomstige beroepspraktijk. Dit impliceert dat de studenten een lerende attitude wordt bijgebracht, waardoor het leren zich niet beperkt tot de bacheloropleiding maar zich ontwikkelt tot een continu proces. Om hieraan tegemoet te komen daagt Codarts de studenten in hun bacheloropleiding uit om na hun afstuderen te participeren in deskundigheidsbevorderende leertrajecten, zoals masteropleidingen en andere (commerciële) cursussen.

Gezondheid:

Zowel dansers als musici kunnen beschouwd worden als topsporters die in hoge mate afhankelijk zijn van hun fysieke gestel. In beide disciplines zijn blessures aan de orde van de dag. Codarts ziet een goed gezondheidsbeleid als een belangrijk onderdeel van haar onderwijs.

Beroepspraktijk en professionals/docenten:

Codarts vervult haar taak vanuit een interactie met de beroepspraktijk, een actieve en medeverantwoordelijke participatie van de studenten in het leerproces en de samenleving en een door systematische kwaliteitszorg ondersteunde vernieuwing van het curriculum, opdat talenten van studenten zo goed mogelijk worden ontwikkeld tot de vereiste (start)kwalificaties en er voldoende ruimte blijft voor specialisaties. Om dit te kunnen realiseren faciliteert Codarts de docenten om zich als moderne professionals te kunnen manifesteren op hun vakgebieden.

1.2 Opleidingen

1.2.1 Rotterdams Conservatorium

Het Rotterdams Conservatorium (RC) profileert zich als internationaal vooraanstaande hogeschool in muziekvakonderwijs. Het artistieke profiel kenmerkt zich door een duidelijk herkenbare verankering van de pijlers 'vakmanschap, avontuur en diversiteit'. Door middel van een duidelijke interne overlegstructuur met afdelingsvergaderingen en managementdagen wordt het artistieke profiel voortdurend geconfronteerd met de dagelijkse praktijk. Zo wordt voorkomen dat profiel en werkelijkheid uit elkaar groeien.

Het Rotterdams Conservatorium kent vanouds een breed scala aan studierichtingen. Deze diversiteit wordt weerspiegeld in de volgende Academies:

- Rotterdamse Muziektheateracademie
- Rotterdam Pop Academy
- Rotterdam Jazz Academy
- Rotterdam Academy for Classical Music
- Rotterdam Academy for World Music
- Academy for Music Education

Een uitgebalanceerd docententeam plus een regelmatige impuls van (internationale) gastdocenten in de vorm van masterclasses staan garant voor een hoge mate van vakmanschap. Het avontuurlijke karakter van het Rotterdams Conservatorium komt tot uitdrukking in de workshops en projecten. Verder worden de mogelijkheden om cross-overs te realiseren meer en meer tot een structureel onderdeel van de opleidingen.

In een voortdurende dialoog met het werkveld wordt een optimale aansluiting op de arbeidsmarkt nagestreefd. Uit de vooraanstaande posities van veel alumni mag geconcludeerd worden dat het Rotterdams Conservatorium een stevige bijdrage levert aan de (internationale) muziekcultuur.

Het Rotterdams Conservatorium kent de volgende initiële opleidingen:

- Opleiding Muziek
- Opleiding Docent Muziek
- Masteropleiding Education in Arts
- Voortgezette opleiding Muziek / Master of Music in aanvraag

1.2.2 Rotterdamse Dansacademie

De belangrijkste peilers van de Rotterdamse Dansacademie (RDA) zijn eigentijdse dans, *excellence*, marktgerichtheid en *human quality*. Wie na een zwaar toelatingstraject bij de Rotterdamse Dansacademie wordt toegelaten weet dat de concurrentie op de dansersmarkt moordend is. Om als danser überhaupt in het vak terecht te komen is één ding heel belangrijk: uitstekend kunnen dansen. De Rotterdamse Dansacademie wil graag haar bijdrage leveren aan de toekomstige top van de danswereld door zelfbewuste dansers af te leveren met een solide fundament aan eigentijdse dansvaardigheden en een heldere visie op het eigen talent.

Aan de basis van het curriculum ligt een ambachtelijk danstechnisch fundament in een tweejarige basistraining die voor alle studierichtingen gelijk is. Pas daarna specialiseert de student zich als danser, docent uitvoerende dans of een studie choreografie.

Naast de bekwaamheid als danser geeft de Rotterdamse dansacademie bijzonder veel aandacht aan gezondheid. Zo kent de academie een Lector Excellence and Well Being in the Performing Arts en een gezondheidscoördinator.

De Rotterdamse Dansacademie werkt samen met wereldberoemde dansers en choreografen zoals William Forsythe en zijn gezelschap en Jiri Kylian.

De dansacademie kent de volgende initiële opleidingen:

- Opleiding Dans
- Opleiding Docent Dans
- Voortgezette opleiding Choreografie
- Voortgezette opleiding Danstherapie

1.2.3 Circus Arts

De bacheloropleiding Circus Arts is een fulltime opleiding en duurt vier jaar. Studenten worden opgeleid tot professioneel uitvoerend kunstenaar in ten minste één circusspecialisatie. Daarnaast krijgen ze een brede basis aan circustechnieken aangeleerd en zijn in de praktijk multi-inzetbaar. De opleiding richt zich op het ontwikkelen van een hoogwaardige professionele uitvoeringskwaliteit en combineert dat met een persoonlijk onderscheidend artistiek profiel. Er zijn drie samenhangende gebieden ofwel leerdomeinen:

1. Artistiek leerdomein: gericht op de artistieke eigenheid van de student.
2. Vaktechnisch leerdomein: gericht op de ontwikkeling van een professionele techniek.
3. Professioneel maatschappelijk leerdomein: gericht op de plaats van circuskunst als beroep in de samenleving.

De opleiding bestaat uit een propedeuse van een jaar en een hoofdfase van drie jaar. De propedeuse is voor iedereen hetzelfde. De hoofdfase staat in het teken van het ontwikkelen van het eigen talent. Het vierde jaar is een praktijkjaar dat wordt afgesloten met een groeps- en een eigen productie.

De inhoud van de studie is gebaseerd op een aantal uitgangspunten:

1. Integratie van creativiteit en ambachtelijkheid: de opleiding is gericht op de ontwikkeling van een hoogwaardige professionele uitvoeringskwaliteit in één of meerder circusdisciplines in combinatie met een onderscheidend artistiek profiel.
2. Een hoogwaardige professionele performancekwaliteit: het werkveld stelt hoge eisen aan de performancekwaliteit. Daarom wordt specifiek aandacht besteed aan de Elementary Skills Training. Hierin komen basiscompetenties aan de orde op het gebied van kracht-, souplesse- en coördinatie training. De circusvaardigheden worden ontwikkeld in de Circus Skills Training.
3. Confrontatie met de beroepspraktijk: van het eerste jaar tot en met het laatste jaar wordt een intensieve relatie met de beroepspraktijk aangegaan. Dit maakt een succesvolle instroom in het vak mogelijk.
4. Een specifiek circuskunstenprofiel: de nauwe aansluiting die deze opleiding biedt met de kunstvakdisciplines dans, muziek en theater geeft een meerwaarde die in andere circusopleidingen niet gehaald kan worden.
5. Brede inzetbaarheid: van een circusartiest wordt tegenwoordig verwacht dat hij een individuele act kan maken en in teamverband kan werken met bijvoorbeeld een scenograaf.

1.3 Kengetallen

Studenten

Het overzicht betreft de ingeschreven studenten per studiejaar (2006 is studiejaar 2006-2007) uitgesplitst naar bachelor en master/voortgezette opleidingen. De laatste rij betreft het aantal afgestudeerden in het betreffende studiejaar. De laatste groep die is afgestudeerd zijn de studenten uit studiejaar 2005-2006.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
bacheloropleidingen	897	872	876	892	883	887
master-/voortgezette opleidingen	102*	104	113	108	116	159
aantal afgestudeerden	198	173	192	235	219	

Cursisten

Het overzicht betreft het aantal cursisten die een vooropleiding volgen voor de bacheloropleiding of die een aantal onderwijseenheden volgen van het programma van de bachelor opleiding. Het aantal cursisten is uitgesplitst naar studiejaar (2006 is studiejaar 2006-2007).

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
contract HBO	nvt	40	37	46	54	51
vooropleiding (excl. Havo)	261	162	160	148	127	146
HAVO voor Muziek en Dans	209	195	219	208	220	206

Personeel

Het betreft een overzicht van personeelsleden, uitgedrukt in aantal en in fulltime equivalent (FTE) voor de verschillende studie jaren (2006 is studiejaar 2006-2007). De peildatum voor de gegevens is 31 december.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aantal medewerkers	322	318	338	326	321	343
FTE's	174	182	186	193	182	198

Financiën

Het overzicht van de financiën heeft betrekking op de daadwerkelijke kalenderjaren.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rentabiliteit	1,3 %	0,9 %	0,1 %	1,4 %	0,37 %	-/- 5.79%
Solvabiliteit	38 %	41 %	40 %	40 %	41 %	39 %
Balanstotaal x € 1 miljoen	29	30	30	31	31	31
Current ratio	1,39 %	1,73 %	1,64 %	1,79 %	1,52 %	0,88 %

2 Studenten

2.1 Kroonjuwelen

Iedere Codartsstudent en elke Codartsdocent heeft unieke artistieke talenten. Daar is Codarts zich terdege van bewust. Eén keer per jaar poetsen we onze kroonjuwelen extra goed op om aan ieder die dit jaarverslag onder ogen krijgt te laten zien dat we een schitterende instelling zijn.

2.1.1 Prijzen

Veel meer dan in de danswereld worden in de muziek jaarlijks vele prijzen uitgelooft. De Nederlandse muziekwereld onderscheidt twee categorieën muziekprijzen. In de eerste categorie gaat het om het bevorderen van een succesvolle entree op de arbeidsmarkt. Het winnen van één of meerdere concoursen levert een spin-off van publiciteit, concertaanbiedingen en eventueel opnamecontracten. Ofschoon de waarde van deze categorie mede afhankelijk is van de status van de betreffende prijs, wordt zij doorgaans hoog geschat. De tweede categorie betreft stipendia, waarmee de student de mogelijkheid verwerft zijn studie voor een bepaalde tijd bij een docent naar keuze voort te zetten.

Rotterdams Conservatorium

Door studenten van het Rotterdams Conservatorium zijn in 2006 de volgende prijzen gewonnen:

Op 18 maart won **Rik Kraak**, student basgitaar aan de Rotterdam Jazz Academy, de elfde editie van de Erasmus Jazz Prijs. De prijs bestaat uit een geldbedrag, beschikbaar gesteld door de Stichting Vrienden van het Rotterdams Conservatorium, en een aantal concerten op bekende jazzpodia in Nederland.

Een jury kent jaarlijks namens de Rotterdamse sociëteit De Harmonie de Prix d'Harmonie toe aan een student van de Rotterdam Academy for Classical Music. Tijdens de finale die volgt op een serie concerten in de sociëteit wordt ook een publieksprijs toegekend. Zowel de jury- als de publieksprijs ging naar violist **Nicolás Ortiz**.

Vitaly Pisarenko, student piano aan de Rotterdam Academy for Classical Music, heeft tijdens de 'Internationalen Sommerakademie der Universität Mozarteum' in Salzburg de prijs 'Beste Solist' in de wacht gesleept. Al vier keer op rij behoren studenten van het Rotterdams Conservatorium tot de prijswinnaars van deze prestigieuze academie.

Studente **Viktorija Yermolyeva** won de 'Filippo Trevisan International Prize for piano interpretation' op 8 en 9 april in Ravenna. **Vitaly Pisarenko** kreeg een tweede prijs.

Michele Benignetti heeft de Derde Prijs gewonnen in het Concours International Scriabine van het Conservatoire Russe Parijs.

De jaarlijkse stipendia van de Vrienden van het Rotterdams Conservatorium werden dit jaar uitgereikt aan **Grace Kim**, pianostudente aan de Rotterdam Academy for Classical Music (Voortgezette opleiding Muziek) en **Jorien Zeevaart**, studente aan de Muziektheateracademie.

Ook een viertal docenten viel in de prijzen:

Benjamin Herman, altsaxofonist, componist, bandleider en docent van de Rotterdam Jazz Academy, ontving in april de VPRO/Boy Edgar Prijs 2006. De prijs is de belangrijkste in Nederland op het terrein van de jazz en geïmproviseerde muziek.

Jörgen van Rijen, oud-student en docent trombone aan de Rotterdam Academy for Classical Music, won een Borletti-Buitoni Trust Award 2006. De in Londen gevestigde Borletti-Buitoni Trust kent jaarlijks awards toe aan een aantal van de meest veelbelovende, internationale solisten en ensembles.

Aan **Eric Vloeimans**, trompettist en docent aan de Rotterdam Jazz Academy, heeft het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland op voordracht van de jury de Elly Ameling Prijs Rotterdam 2006 toegekend.

Later in het jaar won Eric Vloeimans met zijn groep Fugimundi (met Anton Goudsmit en Harmen Fraanje) de Edison Jazz voor het album Summersault.

Marius Beets, docent contrabas aan de Rotterdam Jazz Academy, won de Singer Laren Jazz Award. Na pianist Bert van den Brink, saxofoniste Tineke Postma en trombonist Ilja Reijngoud is Beets de vierde winnaar en bovendien de tweede docent van de Rotterdam Jazz Academy die de prijs in de wacht sleept. Trombonedocent Reijngoud won de prijs in 2004.

Rotterdamse Dansacademie

Op het 10de Internationales Solo-Tanz-Theater Festival in Stuttgart heeft **Anna Réti**, oud-studente van de Rotterdamse Dansacademie, als danser de eerste prijs en als choreograaf de tweede prijs gewonnen voor haar stuk Inside Out. Tevens won ze de publieksprijs.

In september ontvingen studenten **Isabela Szostak** en **Katarzyna Korc** een beurs van het Corrie Hartong Fonds.

2.1.2 Uitvoeringen door Codarts studenten

Voor Codarts vormen artistieke, bevoegdheid, excellentie en engagement het hart van het onderwijs. Dit realiseert Codarts onder andere door samenwerking met belangrijke kunstenaars uit het werkveld van muziek, dans en muziektheater. In samenwerking met het vaste docentencorps zorgen de gastdocenten, masters en artists voor prikkels tot vernieuwing en een nauwe band met de beroepspraktijk. Het succes van deze formule uit zich onder andere in de bijzondere uitvoeringen die Codarts studenten en docenten in het afgelopen jaar op het podium zetten. De afdelingen van het Rotterdams Conservatorium en de Rotterdamse Dansacademie werkten samen in de derde editie van Body of Work, een benefietvoorstelling in samenwerking met de Lions Club Rotterdam Harbour, georganiseerd in de Rotterdamse Schouwburg.

Hiernaast hebben onder meer de volgende uitvoeringen plaatsgevonden:

Rotterdams Conservatorium

Op 10 februari dirigerden studenten van de compositieafdeling o.a. eigen werk in Theater Lantaren/Venster. Door aan de Big Band van het RC studenten Klassieke Muziek toe te voegen, ontstond een zogenaamde Metropole-bezetting: het **Rotterdam Symphonic Jazz Orchestra**. Voor de tweede maal was Theater Lantaren/Venster in Rotterdam decor van een presentatie van avontuurlijke nieuwe jazzmuziek, gecomponeerd en uitgevoerd door studenten van het Rotterdams Conservatorium. Dit jaar stond het orkest onder leiding van Arjan Tien. Op het programma stond zowel eigen werk als werk van oud-jazzcompositiestudenten en internationaal befaamde componisten.

In februari namen tango-orkest **OTRA**, het Orquesta Típica onder leiding van Leo Vervelde, en **Guitarras Porteñas**, het tango-gitaarsensemble onder leiding van Kay Sleking, deel aan het achtste Festival Buenos Aires Tango in Buenos Aires. Docenten en studenten van de studierichting Argentijnse tango van de Rotterdam Academy for World Music waren in de Argentijnse hoofdstad op uitnodiging van de festivalorganisatie. Door deelname aan dit festival haakte OTRA aan bij een nieuwe generatie tangueros uit de hele wereld.

Vrijdag 24 maart bracht het **Kamerorkest van het Rotterdams Conservatorium** onder leiding van dirigent Arie van Beek een keur van kamermuziekstukken ten gehore in concert- en congresgebouw de Doelen. Het concertprogramma bestond uit werken van Antonio Vivaldi, Alfred Schnittke, Arcangelo Corelli en Michael Tippett. Topsolisten Gordan Nikolić (viool) en Herre Jan Stegenga (cello) luisterden het concert van het kamerorkest op. Zowel Nikolić als Stegenga is verbonden aan de Academy for Classical Music van het Rotterdams Conservatorium: Nikolić is master van de vakgroep viool, Stegenga is hoofdvakdocent cello.

De Amerikaans-Nederlandse sopraan **Roberta Alexander**, die als hoofdvakdocent zang verbonden is aan de Academy for Classical Music van het Rotterdams Conservatorium, verzorgde van 29 tot en met 31 maart een masterclass rondom aria's van Mozart. Uit de vele kandidaten die zich hadden aangemeld, werden via audities acht deelnemers geselecteerd. In een afsluitend concert, op vrijdagavond 31 maart, brachten zij de behandelde aria's voor een laatste keer ten gehore. Alle betrokken partijen, inclusief toehoorders en publiek, toonden zich buitengewoon enthousiast over zowel de masterclass als het concert.

Het **Rotterdam Young Philharmonic** speelde in april onder leiding van Ernst van Tiel drie programma's in Concert- en congresgebouw de Doelen, in de Stadsgehoorzaal Leiden en in de Schiecentrale in Rotterdam.

Net als in 2004 en 2005 verzorgen studenten van de Rotterdamse Dansacademie en het Rotterdams Conservatorium ook in 2006 gezamenlijk de avondvullende benefietvoorstelling **Body of Work**. Dit jaar stonden ze zelfs twee avonden in de Rotterdamse Schouwburg, namelijk op maandag 15 en dinsdag 16 mei. Codarts was bijzonder verheugd en buitengewoon trots dat het programma van dit jaar ook werken bevatte van Ed Wubbe en Jiří Kylián.

Eind juni en begin juli sloten alle studenten van de Muziektheateracademie het schooljaar af met het eerste **Muziektheaterfestival**. Dat vond plaats in de theaterzaal van de Muziektheateracademie aan de Voorschoterlaan in Rotterdam. Per avond waren meerdere voorstellingen te zien.

Op 14 juli speelde de **Big Band van het Rotterdams Conservatorium** onder leiding van Ilja Reijngoud en met drummer/componist/arrangeur Bobbie Sanabria in de eerste Rotterdamse editie van het North Sea Jazz Festival. In de Missouri-zaal van Ahoy' speelde de Big Band repertoire van de Schotse saxofonist Tommy Smith, die zelf ook dirigeerde. Andere special guests tijdens het optreden waren gitarist John Abercrombie, drummer Adam Nussbaum en trompettist Gerard Presencer.

In 2006 vond de eerste Codarts **Summerschool** plaats. Een serie cursussen in de periode 26 juni t/m 14 juli, vanuit diverse muziek- en danstradities die het Rotterdams Conservatorium, de Rotterdamse Dansacademie en het World Music & Dance Centre (WMDC) rijk is. De Summerschool gaf een uitgelezen kans om buiten het reguliere onderwijs kennis te maken met nieuwe dans- en muziekstijlen, bestaande kennis te verdiepen en ervaring uit te wisselen met andere deelnemers. Codarts Summerschool had in totaal 140 deelnemers met 20 verschillende nationaliteiten (Japan, Verenigde Staten, Noorwegen) en docenten uit de Verenigde Staten, Engeland, België, Frankrijk, Indonesië, Mali en Guinée. Presentaties werden gegeven op negen podia in Rotterdam.

Op zaterdag 14 en zondag 15 oktober speelde Gruppo Montebello, samengesteld uit studenten van het Rotterdams Conservatorium, onder leiding van Henk Guittart een familieconcert genaamd **Carnaval der Dieren**. Een vrolijk, levendig en humoristisch concert met als centraal thema het dierenrijk, met *Le Carnaval des Animaux* van Camille Saint-Saëns en *Le Bestiaire* en *Le Bal Masqué* van Francis Poulenc, bij uitstek geschikt om kinderen vanaf 6 jaar kennis te laten maken met klassieke muziek.

Van 16 tot en met 19 oktober bracht de Muziektheateracademie de voorstelling **Ehlhart in beweging** op de planken. Gedichten van de Zuid-Afrikaanse dichteres Ingrid Jonker op muziek van componist Frans Ehlhart vormen de basis van dit bijzondere project. De liederen waren het

uitgangspunt van een voorstelling waarin dans, tekst en klankassociaties door zeven muziektheaterstudenten – onder begeleiding van dansdocente Inge de Peinder – tot beweging kwamen.

Onder de noemers **Jazz meets Flamenco** en **Jazz meets Candombe** werkten jazz- en wereldmuziekstudenten van het Rotterdams Conservatorium in oktober een week lang intensief samen. Het resultaat daarvan was te horen op donderdag 19 oktober in het World Music & Dance Centre. De ontmoeting tussen jazz en flamenco werd opgeluisterd door de Spaanse zangeres Eva de Dios. Jazz meets Candombe kwam tot stand onder leiding van de internationale topmusici Alejandro Herrera (elektrische bas, Argentinië) en Enrique Firpi (drums, Uruguay). Op zondag 22 oktober deden de studenten hun optreden nog eens dunnetjes over op het podium van het Doelencafé.

Begin november stond **Cut! Dat kan beter?!** vier keer in een uitverkocht Bibliotheektheater in Rotterdam. Deze vijftig minuten durende musical werd gemaakt door vierdejaarsstudenten van de Rotterdam Academy for Music in Education (Bacheloropleiding Docent Muziek). De cast bestond uit tweede- en derdejaarsstudenten.

Op 8, 9 en 10 november lieten derde- en vierdejaarsstudenten van de Muziektheateracademie onder leiding van docenten Alberto ter Doest en Arlon Luijten hun licht schijnen op de musical **A Little Night Music** van Stephen Sondheim. A Little Night Music ging in 1973 op Broadway in première en is gebaseerd op de uit 1956 daterende film Smiles of a Summer Night van Ingmar Bergman. De Muziektheateracademie betuigde een passend eerbetoon aan Sondheim door één van zijn musicals in een eigen, vernieuwende versie op de planken te brengen.

In december organiseerde het World Music and Dance Centre in samenwerking met de studierichting **Flamenco** van de Rotterdam Academy for World Music en de SKVR workshops flamencodans. Gastdancers zijn Charo Espino en Ángel Muñoz. Dit echtpaar was vorig jaar oktober ook al te gast in Rotterdam.

Op 20 december traden de studenten Circus Arts in **Fuze!** op met studenten van de Rotterdam Pop Academy en de Muziektheateracademie. In het kader van de minor projectmanagement namen enkele studenten van het Rotterdams Conservatorium de productie op zich. Voor de vijftien studenten van de nieuwe Bacheloropleiding Circus Arts was dit het eerste grote optreden.

Rotterdamse Dansacademie

Natalia Zinchenko en Marco Purcaro, twee studenten van de Rotterdamse Dansacademie, dansten de tango tijdens vier concerten van het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Het betrof hier een **educatief project** voor jongeren uit het voortgezet onderwijs ('Het orkest nader bekeken').

Begin maart stond Jasper Dzuki Jelen, vierdejaarsstudent van de Rotterdamse Dansacademie, samen met vijf collega-studenten en een percussionist van het Rotterdams Conservatorium op de planken in zijn eigen choreografie Mutual Concessions, tijdens een **dansfestival in Ankara**.

Tijdens de **Dance and the Child International (daCi) Conference**, van zondag 2 tot en met zaterdag 8 juli in Den Haag, dansten studenten van de Rotterdamse Dansacademie en de Havo voor Muziek en Dans (havo), een vooropleiding van de RDA. In de openingsceremonie, die werd choreografeerd door Thom Stuart, dansten enkele RDA-studenten en veertig havo-leerlingen. Tijdens de Night of Young Talent dansten havo-leerlingen in choreografieën van Stuart en Jirí Kylián. Aan het project Trip Into Darkness, naar een concept van Wies Bloemen van Danstheater AYA, namen negen tweede- en derdejaarsstudenten van de RDA deel als choreograaf en danser. Ze gaven in twee dagen tijd in totaal twaalf voorstellingen. In de voorstelling Short Works lieten enkele havo-leerlingen eigen werk zien.

De jaarlijkse **dansvoorstellingen in juni** in Korzo theater (Den Haag) en Theater Lantaren/Venster (Rotterdam) bieden studenten van de Rotterdamse Dansacademie de kans podiumervaring op te

doen. Tegelijkertijd krijgt het publiek de mogelijkheid te genieten van aanstormend talent. In juni 2006 waren ook op het ITs Festival in Amsterdam optredens te zien van RDA-studenten.

In de zomermaanden traden zeven studenten van de Rotterdamse Dansacademie ruim zestig keer op in een tent van het reizende theaterfestival De Parade, in Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Amsterdam, in de voorstelling **Coriolanus**, een productie van De Dutch Don't Dance Division (choreografie Thom Stuart).

Tijdens de **Nederlandse Dansdagen** 2006, van 6 tot en met 8 november in Maastricht, traden studenten van de Rotterdamse Dansacademie op in een speciale uitvoering van A Way A Lone (choreografie Jirí Kylián) met de dansers van Nederlands Dans Theater III. In uitvoeringen van diverse andere gezelschappen dansten stagiair(e)s van de RDA.

Studenten van de Rotterdamse Dansacademie dansten tijdens het **CaDance festival** 2006, dat plaatsvond van 28 oktober tot en met 11 november in Den Haag, in meerdere producties: Cry love extended (openingsvoorstelling; choreografie Nanine Linning), Kamerdans (locatieproject; concept en choreografie Jérôme Meyer & Isabelle Chaffaud), Virtual angels (locatieproject; concept en uitvoering Dylan Newcomb & Piia Maria) en De dppd experience (choreografie Duda Paiva).

2.2 Kengetallen student en onderwijs

Deze studentenkengetallen zijn samengesteld aan de hand van een tweetal bronnen:

- de HBO-Raad kengetallen (website van de HBO-Raad), en
- Codarts kengetallen (CODARTS softwareapplicatie COMI).

Onderstaande gegevens worden gepresenteerd naar studiejaar. Het jaar 2006 staat voor het studiejaar 2006-2007. In de eerste paragraaf komt de selectie en werving aan bod. Vervolgens worden de kengetallen gepresenteerd van de instroom en de inschrijvingen. In de derde paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen met betrekking tot de gediplomeerden. Daarna wordt aandacht besteed aan het rendement van Codarts. Tenslotte wordt de studie-uitval en het bindend studieadvies belicht.

2.2.1 Selectie en werving

Codarts en alle andere kunstvakopleidingen nemen binnen het HBO een bijzonder positie in. Geen van de opleidingen kent immers een automatische toelating vanuit het middelbaar onderwijs. Vandaar dat het onderwijs werkt met 'selectie aan de poort'. Door middel van audities en toelatingsexamens selecteren de opleidingen toekomstige studenten op talent en geschiktheid voor de opleiding en het beroep. Door deze selectie zorgt Codarts ervoor dat alleen die studenten aan een kunstvakopleiding beginnen die over voldoende talent beschikken om later ook succesvol in de beroepspraktijk aan de slag te kunnen. De audities vinden plaats in Rotterdam en voor de dansacademie ook in andere landen in de Europese Unie (Polen, Zwitserland en Italië). Ook werkt de hogeschool nauw samen met de Havo voor Muziek en Dans om studenten beter voor te bereiden op hun auditie. Verder heeft Codarts de samenwerking met de muziek en dansscholen verder aangehaald ter bevordering van een goede doorstroom van mogelijke talenten.

Met het MBO bestaat geen specifiek verwantschapstraject. Het MBO startte in 2005 een aantal kunstopleidingen als onderdeel van een landelijk experiment. Vanuit dit initiatief is in de beroepskolom Kunsten een aantal pilotscholen aangewezen, die experimenteren met kunstonderwijs. In de regio Rotterdam is het Albeda College daar één van.

Met deze school heeft Codarts in 2006 de samenwerking geïntensiveerd, hetgeen heeft geleid tot een samenwerking tussen de MBO pop en de Pop Academy.

Auditie en selectie

<i>Opleiding</i>		2002	2003	2004	2005	2006
RC	Aantal kandidaten aangemeld	1.048	952	913	1.021	1.011
	Aantal kandidaten geselecteerd	249	239	262	253	251
	Selectiepercentage	24%	25%	29%	25%	25%
	Aantal inschrijvingen	179	166	185	190	192
	Percentage van selectie	72%	69%	71%	75%	76%
RDA	Aantal kandidaten aangemeld	456	405	465	519	454
	Aantal kandidaten geselecteerd	110	100	109	108	108
	Selectiepercentage	24%	25%	23%	21%	24%
	Aantal inschrijvingen	80	71	79	84	74
	Percentage van selectie	73%	71%	73%	78%	69%
Circusarts	Aantal kandidaten aangemeld					32
	Aantal kandidaten geselecteerd					16
	Selectiepercentage					50%
	Aantal inschrijvingen					15
	Percentage van selectie					47%

Rotterdams Conservatorium

Van de aangemelde kandidaten voldeed 25% aan de eisen om als student toegelaten te kunnen worden tot het Rotterdams Conservatorium. Dit is een redelijk stabiele norm. Ook vorig jaar werd een kwart van de aangemelde studenten geselecteerd.

De doorstroom vanuit de Havo is dit jaar teruggelopen. Tegelijkertijd is het aantal aanmeldingen niet verlaagd en is ook het aantal ingeschreven studenten nagenoeg gelijk gebleven.

Rotterdamse Dansacademie

De academie blijft in trek bij nationale en internationale studenten. De academie is daarom selectieve in de aanname. Voor het studiejaar 2006-2007 selecteerde de academie één van de vier studenten die auditie deden. Daarvan schrijft zich een kleine 70% ook daadwerkelijk in.

Net als bij het Conservatorium is de aanname van de leerlingen van HAVO 5 door de RDA in 2006 teruggelopen, na een aanvankelijke toename in het jaar ervoor.

2.2.2 Instroom en inschrijvingen

Na de auditie schrijven studenten zich in bij de opleiding. Deze studenten stromen in bij Codarts Doorgaans in 1^e jaar van de studie, maar ook stroomt een aantal studenten in een hoger jaar in. In onderstaande tabel staat het aantal instromers. In de volgende tabel zijn alle studenten weergegeven die bij Codarts zijn ingeschreven voor de verschillende opleidingen.

De nieuwe instroom Codarts

Opleiding		2001	2002	2003	2004	2005	2006
RC	Muziek	195	171	148	162	171	173
	Docent muziek	10	9	18	23	19	22
	V.o. muziek	26	25	25	15	30*	38
	M Education in Arts						4
	<i>Totaal</i>	<i>231</i>	<i>205</i>	<i>191</i>	<i>200</i>	<i>220</i>	<i>237</i>
	Vooropleiding RC	80	47	53	52	46	42
	Juniorenklas RC	11	5	2	6	7	6
RDA	Dans	38	53	51	67	71	69
	Docent dans	47	27	20	12	13	5
	V.o. Dance Unlimited**		3	nvt	3	nvt	0
	V.o. danstherapie**				16	nvt	16
	<i>Totaal</i>	<i>85</i>	<i>83</i>	<i>71</i>	<i>98</i>	<i>84</i>	<i>90</i>
	Vooropleiding RDA	61	49	45	39	49	48
Circusarts							15
Totaal		316	285	262	298	304	342

* conform de definitie van de HBO-Raad is interne doorstroom vanuit de bacheloropleidingen naar de voortgezette opleiding niet in dit cijfer opgenomen.

** dit betreft een tweejaarlijkse cyclus van inschrijving en afstuderen.

Ingeschreven studenten Codarts

<i>opleiding</i>	2001	2002	2003	2004	2005	2006
RC						
Muziek	624	600	614	608	590	580
Docent muziek	56	55	63	77	76	80
V.o. muziek	102	97	103	89	101	126
<i>Totaal aantal inschrijvingen</i>	<i>782</i>	<i>752</i>	<i>780</i>	<i>774</i>	<i>767</i>	<i>786</i>
Vooropleiding RC	159	67	67	69	53	54
Juniorenklas RC	11	10	10	10	10	10
Contractstudie	0	12	11	28	41	41
RDA						
Dans	107	121	132	153	171	188
Docent dans	110	96	67	54	46	22
V.o. Dance Unlimited		3	3	3	3	0
V.o. danstherapie		4	7	16	12	25
<i>Totaal aantal inschrijvingen</i>	<i>217</i>	<i>224</i>	<i>209</i>	<i>226</i>	<i>232</i>	<i>235</i>
Vooropleiding RDA	91	85	83	69	64	82
Contractstudie	0	28	26	18	13	10
Circusarts						15
Master of Education					4	8
Totaal	999	976	989	1.000	999	1.044
HAVO voor muziek en dans	<i>201</i>	<i>218</i>	<i>219</i>	<i>207</i>	<i>221</i>	<i>206</i>

Rotterdams Conservatorium

Het aantal ingeschrevenen op het Conservatorium is in vergelijking met 2005 gestegen. Ook het aantal nieuwe studenten is met 17 toegenomen. Daarmee is de instroom gelijk aan het niveau van 2001. Ook de voortgezette opleiding kent een stijging voor wat betreft de studenten van buiten Codarts, terwijl het aantal studenten in de vooropleiding nagenoeg gelijk is gebleven.

Rotterdamse Dansacademie

Het aantal nieuwe studenten bij de opleiding uitvoerende dans is nagenoeg gelijk gebleven. De instroom voor de opleiding docent dans is echter fors teruggelopen. Het aantal ingeschreven studenten bij de RDA is eveneens nagenoeg gelijk gebleven door o.a. de instroom in de voortgezette opleiding danstherapie.

Het studentenaantal in de voortgezette opleidingen is conform de destijds gemaakte afspraken over de maximale bekostigingsaantallen en de verdeling daarvan over diverse instituten. Beide opleidingen hebben een tweejaarlijkse instroom.

2.2.3 Gediplomeerden en verblijfsduur

In deze paragraaf komen de afgestudeerden aan bod. De afgestudeerden hebben een diploma behaald bij Codarts. Dit jaar, studiejaar 2005-2006, zijn er 219 studenten afgestudeerd bij Codarts.

Gediplomeerden per studiejaar

Opleiding		2001	2002	2003	2004	2005
RC	Muziek	101	79	95	126	118
	Docent muziek	10	9	5	18	11
	V.o. muziek	46	28	38	31	33
	<i>Totaal</i>	<i>157</i>	<i>116</i>	<i>138</i>	<i>175</i>	<i>162</i>
RDA	Dans	25	36	30	35	28
	Docent dans	16	21	14	16	13
	V.o. Dance Unlimited*	-	-	3	nvt*	2
	V.o. danstherapie*	-	-	7	9	14
	<i>Totaal</i>	<i>41</i>	<i>57</i>	<i>54</i>	<i>60</i>	<i>57</i>
Totaal	198	173	192	235	219	

* betreft een tweejaarlijkse cyclus van inschrijving en afstuderen.

Gemiddelde studieduur gediplomeerden in jaren

Opleiding		2001	2002	2003	2004	2005
RC	Muziek	4,3	4,2	4,2	4,2	4,4
	Docent muziek	4	3,6	4,9	5	4,8
RDA	Dans	2,4	3	2,9	3,3	3,2
	Docent dans	4	3,9	3,9	4,4	3,9

Rotterdams Conservatorium

Het aantal gediplomeerden dat in 2005 de bacheloropleiding muziek afrondde ligt op een vergelijkbaar niveau als het jaar ervoor, toen een flinke stijging van het aantal afgestudeerden is gerealiseerd.

Rotterdamse Dansacademie

Ook het aantal gediplomeerden aan de Dansacademie is gelijk gebleven in dit jaar. Het aantal afgestudeerden bij de opleiding dans is licht afgenomen.

2.2.4 Rendement

Het rendement van de opleiding wordt weergegeven aan de hand van cohorten. Een cohort is een groep studenten die in eenzelfde jaar aan de opleiding zijn begonnen. Bij het rendement wordt gekeken naar het aantal studenten van dat cohort dat een diploma heeft behaald. Het rendement van het cohort 2002 is de laatste groep waarvoor het rendement na 4 jaar studie (regulier traject) bepaald kan worden. Geconstateerd kan worden dat er een lichte stijging is van het aantal studenten dat na vier jaar afstudeert.

Cohort	Muziek			Docent Muziek		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Diploma behaald na 1 jaar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%	0,0%
Diploma behaald na 2 jaar	1,2%	1,1%	0,0%	10,0%	0,0%	0,0%
Diploma behaald na 3 jaar	4,5%	5,5%	2,4%	10,0%	0,0%	9,1%
Diploma behaald na 4 jaar	24,1%	28,0%	30,2%	0,0%	36,4%	0,0%
Diploma behaald na 5 jaar	17,6%	19,8%	3,6%	10,0%	45,5%	0,0%
Totaal	47,4%	54,4%	36,1%	30,0%	90,9%	9,1%

Cohort	Dans			Docent dans		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Diploma behaald na 1 jaar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diploma behaald na 2 jaar	7,1%	8,6%	2,5%	0,0%	0,0%	0,0%
Diploma behaald na 3 jaar	7,1%	5,7%	15,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diploma behaald na 4 jaar	33,3%	31,4%	32,5%	35,7%	28,9%	37,0%
Diploma behaald na 5 jaar	9,5%	8,6%	0,0%	7,1%	4,4%	0,0%
Totaal	57,0%	54,3%	50,0%	42,8%	33,3%	37,0%

Het rendement na 5 jaar, waarvoor in het Codarts Ontwikkelingsplan een streefnorm is opgenomen van 50%, blijkt in het conservatorium voor cohort 2001 te worden behaald. Ook voor de opleiding dans wordt deze streefnorm behaald. De opleiding docent dans blijft achter.

Het rendement van Codarts ligt op een vergelijkbaar niveau als het landelijke rendementspercentage van de kunst (52,3%, cohort 2000).

2.2.5 Studie-uitval en Bindend Studieadvies

StuDiestakers en studieduur

Opleiding

	2001	2002	2003	2004	2005
Dans					
Aantal studiestakers	16	17	21	10	26
Gemiddelde studieduur studiestakers, in jaren	1,6	1,4	1,3	1,7	1,3
Bindend studieadvies	3	1	4	4	7
Docent Dans					
Aantal studiestakers	28	27	11	4	15
Gemiddelde studieduur studiestakers, in jaren	1,3	1,8	1,5	1,5	1,7
Bindend studieadvies	12	7	6	2	4
Muziek					
Aantal studiestakers	120	91	73	82	78
Gemiddelde studieduur studiestakers, in jaren	2,4	2,5	2,1	2,1	2,3
Bindend studieadvies	0	2	3	8	17
Docent Muziek *					
Aantal studiestakers	6	8	10	11	6
Gemiddelde studieduur studiestakers, in jaren	3,7	2,4	2,6	2,8	2,7

*Gegevens over binden studieadvies niet beschikbaar

De student die is ingeschreven bij een opleiding die een propedeutische fase kent, krijgt (conform art. 7.8b lid 1 van de WHW) aan het einde van zijn eerste jaar van inschrijving in de propedeuse een studieadvies over de voortzetting van zijn studie binnen of buiten de opleiding.

Codarts verbindt aan het studieadvies een afwijzing wanneer de student niet het minimale aantal studiepunten (46 ECTS) voor de propedeutische fase van een opleiding heeft behaald. Zowel het RC als de RDA maakt actief gebruik van het bindend studieadvies.

Na de selectie bij de auditie op talent en ontwikkelingspotentieel blijkt gedurende het eerste jaar of studenten ook daadwerkelijk de gewenste ontwikkeling doormaken en het onderwijs aankunnen. De assessments en toetsmomenten in het eerste jaar zijn afgestemd op het studieadvies. De eerste toetsing vindt plaats in december. Studenten die te weinig vordering maken krijgen, na een gesprek met de mentor, een schriftelijke waarschuwing voor 1 februari. In maart vindt er in de RDA een tussentijdse toets plaats ten behoeve van de studievoortgang. Deze tussentoets fungeert als indicatie voor de studenten of ze voldoende studiepunten in het eerste jaar zullen halen. Studenten die onvoldoende vordering maken gedurende de propedeuse krijgen een negatief advies en moeten de opleiding verlaten.

3 Onderwijs

3.1 Hogeschoolbreed

Codarts heeft in het jaar 2006 gewerkt aan een verdere versterking van het profiel van de hogeschool en de kwaliteit van de opleidingen.

In 2006 is de opleiding Circus Arts neergezet. De opleiding is op verzoek van het werkveld ontwikkeld. In samenspraak met (inter)nationale experts is het onderwijsprogramma opgesteld. Deze opleiding sluit aan bij een groeiende behoefte van (circus)gezelschappen aan zogeheten 'cirque nouveau'. Ook in theaters doen steeds meer nieuwe vormen als circus hun intrede. Voor studenten van deze unieke opleiding een interessant perspectief.

In 2006 zijn de accreditatie en de macrodoelmatigheidstoets met succes doorlopen. In september is de eerste internationale groep van 15 studenten van start gegaan. In december had de groep studenten met veel belangstelling vanuit de media haar eerste grote optreden.

In het kader van de omzetting van de voortgezette opleidingen in masterprogramma's heeft Codarts in 2006 de opleiding Master of Music nieuw vormgegeven. Een nieuwe opleiding met 3 uitstroomprofielen. In 2006 is de opleiding beschreven, zijn docenten opgeleid en is de accreditatie voorbereid. Begin 2007 is deze accreditatie met succes afgerond en heeft Codarts er een nieuwe mastersopleiding bij. Deze opleiding start in het studiejaar 2007-2008. Ook voor de voortgezette opleidingen Dance Unlimited en Dance Therapy zijn de accreditaties in 2006 succesvol verlopen. Met de overgang van voortgezette opleiding naar master brengt Codarts zijn opleidingen duidelijk in een internationaal herkenbaar perspectief en realiseert daarmee de doelstellingen van de Bologna-declaratie.

Zoals veel hogescholen schakelt ook Codarts over op het major-minorsysteem. Vanaf september 2006 volgen de studenten hun studie volgens dit systeem. Het stelt studenten in staat het verloop van hun studie voor een belangrijk deel zelf te bepalen en in te vullen. Voor Codarts betekent dit dat zij meer vraaggericht onderwijs gaat aanbieden, dat beter aansluit op de behoeften en interesses van de studenten. Codarts biedt minors aan van 15EC, onderverdeeld in drie categorieën. De eerste categorie is die van de 'academyminors'. Deze zijn nauw verbonden met de verschillende academies van het Conservatorium. De tweede categorie wordt gevormd door de cross-overminors. Deze stellen de studenten in staat deel te nemen aan onderwijs in een andere academy. Zo kan een student klassiek viool de minor Argentijnse tango volgen. Tot slot is er de categorie met instellingsminors. Deze minors overstijgen de grenzen van de opleiding. Hierbij valt te denken aan community arts, projectmanagement en onderzoek.

In 2005 heeft Codarts voorts gewerkt aan de verdere uitwerking van de Education Academy en de opleidingen daarbinnen. Met de accreditatie van de master of education in the arts en de toegenomen belangstelling voor de opleiding docent muziek is er duidelijk behoefte om een breed onderwijsprofiel ten behoeve van het hele instituut te definiëren, zowel binnen de bestaande opleidingen als binnen de minors van de andere opleidingen. In 2006 is gewerkt aan een vernieuwing van het onderwijs aan de opleiding docent dans die met een ander profiel in 2007 zal starten.

3.2 Rotterdams Conservatorium

2006 was voor het Rotterdams Conservatorium (RC) een voorspoedig jaar. Eerder ingezette verbeteringen wierpen hun vruchten af. De voornaamste activiteiten geven we hieronder weer, gerangschikt naar opleiding en niveau. Maar eerst vermelden we enkele conservatoriumbrede feiten.

Positief resultaat studentenenquête

Jaarlijks organiseert het weekblad Elsevier een studentenenquête onder een kwart van de HBO's en universiteiten. Dit jaar was o.a. het kunstvakonderwijs aan de beurt. Het RC eindigde in de top tien van Nederlandse conservatoria als 3^e met een 7.3 als rapportcijfer. De meeste waardering van de studenten ging uit naar de inrichting van het onderwijs en de kwaliteit van de lessen.

Minors

Op 13 april discussieerde een brede vertegenwoordiging van het werkveld met de coördinatoren van het RC over de minors. Het werkveld herkent zich in de brede waaier aan keuzemogelijkheden die dankzij het major-minorstelsel ontstaat. De werkveldraadpleging heeft ertoe geleid dat de opleidingsdirectie heeft besloten om primaire educatieve vaardigheden in het eerste en tweede studiejaar te handhaven. Met deze aanpassing komt de opleiding tegemoet aan de eisen van de gemengde beroepspraktijk.

De tweedejaarsstudenten hebben in 2006 als eerste cohort kennis kunnen maken met de minors. Er bleek vooral veel belangstelling te zijn voor academyminors en cross-overminors. Omdat de instroom in de minors de komende drie jaar verder toeneemt, is een minorcoördinator aangewezen die zich met planning en uitvoering bezighoudt.

Voortraject

Jonge kinderen die viool willen spelen kunnen sinds jaar en dag terecht bij het Hellendaal Vioolinstituut. De bestaande samenwerking van Codarts met het Vioolinstituut werd uitgebreid. In de intentieverklaring die Codarts en Hellendaal op 6 juli 2006 ondertekenden staat onder meer dat beide partijen samenwerken aan een herkenbaar voortraject van (inter)nationale allure. Het oogmerk is om talentvolle leerlingen optimale kansen te bieden op doorstroming naar het Rotterdams Conservatorium. Het is de bedoeling om deze samenwerkingsvorm in de toekomst conservatoriumbreed uit te rollen.

Bacheloropleiding Muziek

Academy for Classical Music

Diepgaande discussiebijeenkomsten vormden de voorbereiding voor een nieuw profiel dat in 2007 vastgesteld moet worden. De toename van het aantal openbare presentaties van kamermuziekensembles is een voorbode van dit nieuwe profiel. Als gevolg van de projectweek 'Improvisatie' (2005) is de minor improvisatie ontstaan. Nu kunnen ook klassieke muziekstudenten leren improviseren. Klassieke ensembles hebben meegewerkt aan de openingsceremonie van het World Music & Dance Centre. Het Rotterdam Young Philharmonic trad onder leiding van Ernst van Tiel voor de laatste keer op. Daarmee kwam een einde aan deze vorm van samenwerking tussen het RPhO en het RC. De Academy for Classical Music verminderde het aantal ensembleprojecten teneinde de studiebelasting te verlagen. Docent basklarinet en coördinator Henri Bok vierde zijn 25-jarig jubileum met een tweedaags programma vol muzikale verrassingen waaronder een aantal premières.

Docente Roberta Alexander verzorgde een Mozart-masterclass. Verder waren er kamermuziekmasterclasses van pianist Kwang-Wu Kim, klarinettist José-Luis Estellés en pianist Robert Moeling en een masterclass strijkkwartetten door Stefan Metz, cellist en directeur van de Nederlandse Strijk Kwartet Academy en het Orlando Festival.

Jazz Academy

De verhuizing in 2006 van het North Sea Jazz Festival van Den Haag naar Rotterdam heeft positieve gevolgen voor de Rotterdam Jazz Academy. De reeds bestaande activiteiten van de Big Band zijn uitgebreid met de Summerschool for Jazz. Ook traden diverse ensembles op verschillende locaties in de stad op in het kader van 'North Sea Round Town'. Samen met de Pop Academy werd een bezoek gebracht aan het Rythmic Conservatory Kopenhagen. Muziekproductie heeft een unieke selling point gedefinieerd met de ambitie om op termijn groei te realiseren. In 2006 werd opnieuw aan de Museumnacht meegewerkt.

Er werd een groot aantal masterclasses georganiseerd. Deze werden verzorgd door Gary Willis (basgitaar), Vince Mendoza, Henk Meutgeert, Arjan Tien (big band), Hein Van de Geyn en Hans Mantel (contrabas), Bruno Castellucci, Steve Clover, Hans Eijkenaar, Adam Nussbaum, Jeroen Vrolijk, Cesar Zuiderwijk (drums/percussie), John Abercrombie, Eef Albers, Gustavo Mozzi, Edoardo Righini, John Scofield (gitaar), Harold Danko, Antonio Faraó Alice, Don Preston (piano/toetsen), Tommy Smith, Gary Smulyan (saxofoon en fluit), Adrian Mears (trombone), Ingolf Burkhardt, Bob Findley, Gerard Presencer, Ack van Rooyen (trompet), Doris Baaten, David Linx, Nancy Marano, Rhiannon (zang) Ernst Bonis en Don Preston (muziekproductie).

Pop Academy

In 2005 is een curriculumverbetering in gang gezet en zijn nieuwe docenten aangenomen. Deze acties hebben in 2006 bijgedragen aan een toename van het aantal aanmeldingen en een hoger niveau van de instromende studenten. Dit mag gezien worden als een indicator voor het vertrouwen van het toeleverend onderwijs in de koers van de Academy. In 2006 werd verder het vak 'Songwriting' ingevoerd. Een aantal verouderde instrumenten is vervangen.

Op 15 november gaf Richard Bona een masterclass voor pop-, jazz- en wereldmuziekstudenten. Ook David Bowie-toetsenist Mike Garson verzorgde een masterclass.

Academy for World Music

Vanuit het hoofdgebouw aan het Kruisplein verhuisde de afdeling Wereldmuziek naar het World Music & Dance Centre. De samenwerking tussen de vijf studierichtingen Argentijnse tango, Indiase muziek, Turkse muziek, flamenco en Braziliaanse/Latin-muziek is hiermee optimaal gefaciliteerd. De dagelijkse leiding van deze Academy bestaat nu uit twee personen. Tijdens de openingsceremonie door H.M. koningin Beatrix werden delen van het Requiem Flamenco van Paco Peña en het Bansuriconcert van Pablo Cueco uitgevoerd. De Academy organiseerde verder in december een expertmeeting waarbij cross-overs tussen wereldmuziek enerzijds en jazz/pop en klassieke muziek anderzijds werden gedemonstreerd. Eerder dat jaar reisden alle tangostudenten samen met OTRA en Guitarras Porteñas naar Buenos Aires en bezochten Latin-studenten Rio de Janeiro en Salvador de Bahia.

Met het Italiaanse Conservatorio di Musica di Vicenza 'A. Pedrollo' is een samenwerkingsovereenkomst getekend speciaal gericht op de Indiase muziek. Masterclasses werden verzorgd door Randal Corsen, Kamil Erdem, Nelson Faria, Facundo Guevara, Sema Moritz, Gustavo Mozzi, Kala Ramnath, Joshua Samson en Celia Vaz.

Muziektheateracademie

Naast het 'performanceprofiel' kent de Muziektheateracademie nu ook het 'coachende profiel'. Studenten kiezen in het derde en vierde jaar voor één van deze profielen.

Masterclasses voor muziektheaterstudenten werden verzorgd door Carola Arons, Frans Eckhart en Karlo Severdija, Doris Baaten, Vincent van Warmerdam, Michel Sluysmans, Frédérique Sluyterman van Loo, Barbara Duijfjes en Helmert Woudenberg. Docente Natalia Rogalsky won in de Kleine Komodie in Amsterdam het Concours de la Chanson.

Bacheloropleiding Docent Muziek

In april organiseerde de opleiding in het kader van de historische projectweek een excursie naar Wenen. Studenten deden onderzoek op het gebied van kunst en cultuurbeschouwing (CKV) In mei gaf de Amerikaanse onderzoekster Liora Bresler workshops en lezingen met als onderwerp 'artistiek onderzoek' en de toepassing daarvan. Ook andere Nederlandse conservatoria waren vertegenwoordigd tijdens de workshop.

Op 13 mei organiseerde de opleiding DM samen met de Vereniging Leraren Schoolmuziek (VLS) een landelijke studiedag voor ongeveer 250 muziekdocenten uit het voortgezet onderwijs. Het thema voor de workshops, lezingen en discussies was 'Authentiek leren', Liora Bresler functioneerde als keynote speaker.

In juli bezochten Frits Evelein en Leo Molendijk de internationale muzikeducatie conferentie 'Isme' in Kuala Lumpur waar onderzoekers, docenten en opleidingsmanagement een aantal actuele educatie thema's overdachten .

Codarts presenteerde samen met delegaties uit o.a. Australië, Canada en Spanje een discussiestuk rond de rol die muziek kan spelen bij sociale betrokkenheid.

In oktober organiseerde de opleiding een Rotterdamse 'cultuurconfrontatieweek' voor de eerstejaarsstudenten. Deze studenten werden een week lang ondergedompeld in de actuele kunst en cultuur van Rotterdam, bezochten instellingen en ontmoetten kunstenaars. Ook werd in oktober de musical 'Cut! dat kan beter' uitgevoerd, geschreven en gespeeld door studenten van de opleiding i.s.m. studenten van de Willem de Kooning Academie. Er waren acht voorstellingen in het Bibliotheek Theater voor jongeren uit de basisvorming van het VO.

Masteropleidingen

In september startte de **Master of Education in Arts** met een 2^e lichting studenten. Er is een zeer intensieve samenwerking met de docentenopleiding van de Willem de Kooning academie. Het traject rond 'multidisciplinaire kunstbeschouwing' wordt gezamenlijk vormgegeven en uitgevoerd en er is een gezamenlijk aanbod van keuzemodules. In 2006 wordt door de studenten van de eerste lichting praktijkgericht artistiek onderzoek gedaan. De opleiding ontwikkelt haar opvattingen over deze vorm van onderzoek door contacten met o.a. de Universiteit van Göthenborg.

In het verslagjaar werden de voorbereidingen voor de **Master of Music** gestart. Deze tweejarige opleiding van 120EC zal op artistiek gebied aansluiten bij de eindkwalificaties van de bestaande Voortgezette Opleiding Muziek. Nieuw is de introductie van 'artistiek onderzoek' als verplicht onderdeel van het programma. Artistiek onderzoek en het hoofdvak staan in wederzijdse betrekking tot elkaar. Daarom is artistiek onderzoek onderdeel van het artistieke domein. Om de studenten adequaat te begeleiden zal een tiental docenten als onderzoeksbegeleider worden aangesteld. Bureau R&D voorziet voor hen in een scholingstraject. Zeven hoofdvakdocenten en twee docenten uit de kunsttheoretische vakken vormen het kernteam van de Master of Music. Dit team brengt regelmatig advies uit aan het management ten aanzien van de uitvoering van het programma en de toelaatbaarheid van kandidaten. Het CvB besloot de Master of Music als Nieuwe Opleiding aan te vragen. Het definitieve oordeel van de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie) wordt voorjaar 2007 verwacht.

3.3 Rotterdamse Dansacademie

Het jaar 2006 stond voor een groot deel in het teken van de accreditatie van de bachelor en masteropleidingen van de RDA. In 2006 heeft de academie het eigen functioneren kritisch geëvalueerd en de resultaten van dit zelfonderzoek in een *management review* vastgelegd. De zelfevaluatie vormde de basis voor een visitatie van de opleidingen door een externe commissie.

Deze visitatie werd georganiseerd door de visiterende en beoordelende instelling (vbi) Hobeon Certificering B.V. Een internationaal samengesteld panel bracht een driedaags bezoek aan de academie in juni. Tijdens het bezoek sprak het panel met studenten, docenten, coördinatoren en het management van de opleiding over de bacheloropleidingen dans en docent dans en de masteropleidingen choreografie en danstherapie. De commissie was (zeer) te spreken over de opleidingen en beoordeelde alle als goed. De rapporten van de commissie zijn ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie voor verlenging van de accreditaties.

Voor de accreditatie moesten de voortgezette opleidingen choreografie en danstherapie omgezet worden naar masteropleidingen. Een commissie onder leiding van oud-directeur Cisca van Dijk

heeft de conversie van de choreografie opleiding van voortgezet naar masters voorbereid. Bij danstherapie is de onderzoekscomponent in het curriculum uitgebreid en structureel in het programma ingebed. Over beide conversies was de visitatiecommissie enthousiast.

In 2006 is de in 2003 ingezette herstructurering van de bachelorprogramma's afgerond. Alle vier de jaargangen aan de academie studeren nu in de nieuwe opzet: na twee gemeenschappelijke basisjaren maakt de student een keus uit de differentiaties danser, choreograaf of docent.

In artistiek opzicht konden in 2006 een paar belangrijke stappen gezet worden. De samenwerking met de choreograaf Jiri Kylian kreeg verder gestalte in het in repertoire nemen van 'A way alone' van NDT-3. Sabine Kupferberg studeerde met dansers van de academie het werk in. Speciaal voor de RDA-versie van zijn werk maakte Kylian een nieuw intro. Het werk werd diverse malen opgevoerd in theaters in Nederland en kreeg veel publieke bijval. Het leverde de RDA de publieksprijs van het ITs festival in Amsterdam op. Tijdens de Nederlandse Dansdagen in Maastricht voerden studenten van de RDA het werk op met de originele cast van NDT-3.

In het academiejaar 2006-2007 viert de RDA zijn 75-jarig jubileum. In dat kader vond de conferentie 'Taking the next step' over gezondheid en dans plaats in november. De conferentie werd georganiseerd vanuit het lectoraat 'Excellence and well-being in the performing arts' door de lector dr. Anna Aalten. De conferentie beoogde een stap verder te zetten op het gebied van gezondheid en dans in het Nederlandse dansvakonderwijs. De conferentie werd druk bezocht door de collega's van de andere Nederlandse dansacademies. Ook in het kader van het jubileum startte de RDA een intensieve samenwerking met Itzik Galili van Galili Dance uit Groningen. Studenten van de academie zullen samen met de dansers van het gezelschap optreden in de jubileumvoorstelling Heads or Tales en touren langs dertig theaters in binnen- en buitenland.

3.4 Bacheloropleiding Circus Arts

Na een ruim tweejarig durend voortraject van onderzoek en ontwikkeling is in september 2006 het eerste studiejaar van de bacheloropleiding Circus Arts van start gegaan met 15 gemotiveerde studenten. Nadat de noodzakelijke accreditatie door de NVAO in juli was toegekend is per direct de toets macrodoelmatigheid bij OC&W ingediend en per december 2007 toegekend.

Bekostiging geschiedt op het hoogste niveau.

Codarts heeft hiermee een voor Nederland unieke opleiding aan het arsenaal aan opleidingen toegevoegd. Noemenswaardig is verder dat het management van Codarts er in is geslaagd Jan-Rok Achard als artistiek supervisor te verbinden aan de opleiding. Onder zijn leiding is de Ecole National de Cirque Montreal uitgegroeid tot de meest toonaangevende opleiding op dat gebied in mondiaal opzicht.

Daarnaast is door de gemeente Rotterdam een eenmalige ontwikkelingssubsidie toegekend van €155.000. Doel van deze subsidie is, door middel van het ontwikkelen van diverse opleidingsprogramma's binnen de beroepskolom circus, te komen tot een doorstroommodel, waarin alle geledingen binnen het beroepsonderwijs een goed op elkaar aansluitende keten vormen. In deze keten is een samenwerking op gang gebracht met Jeugdcircus Rotjeknor (vrijtjidssector), het Thorbecke College (vooropleidingstrajecten) binnen het voortgezet onderwijs), het Albeda College (MBO-circus) en Codarts (HBO-circus). In concreto betekent dit dat er een eerste vooropleidingstraject zal worden gestart in september 2007 verzorgd door het Thorbecke College en dat er per september 2008 wordt gestart met een MBO Circusvariant. Deze laatste zal gericht zijn op het opleiden van recreatieleiders/ instructeurs op het gebied van circus in de vrijtjidssector.

Het succes van de opleiding op korte termijn zal afhankelijk zijn van de kwaliteit van het onderwijs en de connectie met het werkveld. In dat opzicht is het betekenisvol te vermelden dat de eerstejaarsstudenten reeds een kleine rol hebben mogen spelen in Cascade, een van de professionele wintercircussen in Nederland te Utrecht. Daarnaast zal moeten worden geïnvesteerd in het vinden van geschikte huisvesting. Hiertoe is onder andere een samenwerkingsovereenkomst met Jeugdcircus Rotjeknor gesloten.

Het succes van de opleiding op de lange termijn is afhankelijk van een goede infrastructuur in de samenwerking met de hierboven genoemde partners en het professionele werkveld om te komen tot een stimulerend (artistiek) milieu en het scouten en begeleiden van talenten op vroege leeftijd. Onder andere in het kader hiervan is een plan opgesteld voor de inrichting van een Nationaal Circuscentrum waarin alle partijen van jong tot oud, van liefhebber tot professional vertegenwoordigd zijn.

3.5 Studiebegeleiding

Studierendement en studieduur hebben alles te maken met een studeerbaar, stimulerend en interessant programma, gekoppeld aan een effectieve begeleiding van de studenten. Zowel binnen het RC als de RDA is deze begeleiding een belangrijk aandachtspunt in de zorg voor studenten. Dit ter preventie van vroegtijdige uitval, studievertraging en blessures. Het mentoraat vormt hierin een belangrijk instrument dat binnen Codarts veel aandacht krijgt.

Mentoraat

Het doel van het mentoraat is om studenten gedurende hun hele studie aan het conservatorium te begeleiden en waar nodig te ondersteunen. Er worden daarom reguliere mentorgesprekken met de studenten gepland. De mentorcoördinator houdt ook tweewekelijks een inloopsprekkuur waar studenten terecht kunnen met vragen, klachten en problemen van zowel praktische als sociaal-emotionele aard. In die zin heeft de mentorcoördinator ook een ondersteunende functie. Met studenten die daar behoefte aan hebben worden dan ook vervolggesprekken gevoerd. Ook kan de mentorcoördinator, in overleg met de student, problemen doorspelen naar de andere coördinatoren, de afdelingshoofden, de decaan of de counselor. Op deze wijze vormt het mentoraat een vangnet voor studenten die op enigerlei wijze geconfronteerd worden met persoonlijke of studiegerelateerde problematiek en draagt bij aan het welzijn van de student gedurende de studie aan het conservatorium.

Aangezien dansers een relatief korte carrière op het podium hebben, is het van het grootste belang dat de studie vlot doorlopen wordt. Hoe sneller een student het programma kan afronden, hoe beter zijn of haar arbeidsmarktperspectieven. Door actieve studiebegeleiding in het mentoraat en het gezondheidszorgbeleid bevordert de academie een vlot studieverloop. De RDA werkt met zogenaamde jaarmentoren. De jaarmentoren houden zicht op de studievoortgang van studenten en vervullen een belangrijke rol in het vroegtijdig signaleren van mogelijke obstakels. Mentoren adviseren en begeleiden studenten bij het oplossen van obstakels.

Gezondheid

Zowel dansen als musiceren op hoog niveau vergt een zware fysieke inspanning.

De RDA heeft al een aantal jaren een actief gezondheidsbeleid dat gericht is op het vergroten van de bewustwording bij studenten van gezond trainingsgedrag, versterking van hun fysieke conditie en begeleiding bij blessures. Daarvoor is een Gezondheids Innovatie Plan (GIP) opgesteld. Één van de doelen van het GIP is terugdringing van de blessuretijd van studenten door (a) vergroting van de bewustwording van gezond trainingsgedrag, (b) invoering van onderwijsmodulen gericht op verbetering van het stamina van studenten, (c) versterking van de gezondheidsinfrastructuur in de academie. Binnen de kenniskring 'Excellence and well-being in the performing arts' onderzoeken docenten onder supervisie van de lector de effecten van het beleid. Op basis van een systematisch onderzoek van blessures bij studenten vindt in het lectoraat studie plaats naar mogelijke oorzaken van blessurepatronen. Deze kennis zal bijdragen aan een aangepaste opbouw van de trainingslessen. De gezondheidsinfrastructuur bestaat uit een coördinator gezondheidszorg, twee fysiotherapeuten, een voedingsdeskundige, een sportarts en een vertrouwenspersoon.

In het meerjarenplan van het Rotterdams Conservatorium is opgenomen dat aandacht zal worden besteed aan gezondheid binnen de professionele muziekbeoefening. Aanvankelijk heeft dit vorm gekregen door enerzijds het aanbieden van een aantal voorzieningen op gezondheidsgebied (logopedie, Mensendieck, counseling) en anderzijds het in/rond het studieprogramma opnemen

van onderdelen als stresspreventie/podiumangst en gehoorbescherming (in de vorm van lezingen, workshops en keuzemodules).

Om meer eenheid, afstemming en herkenbaarheid van het gezondheidsbeleid te bereiken is vervolgens medio 2006 het initiatief genomen tot de instelling van een Platform Gezondheid. Dit platform bestaat uit de medewerkers/docenten met verschillende deskundigheden op het gebied van de fysieke en mentale gezondheid: logopedie, Mensendieck-oefentherapie, 'breathing and awareness in playing' en counseling.

Het platform Gezondheid wil:

- aanspreekpunt zijn voor studenten en docenten bij aan de studie gerelateerde klachten en blessures en zorgen voor een betere en meer heldere hulpverlening (infrastructuur), onder andere door het opzetten en onderhouden van een adressenbestand/netwerk van medici en paramedici die zich specialiseren in het behandelen van musici
- aandacht besteden aan preventie door
 - het verzorgen van voorlichting en informatie (en waar nodig bijscholing) aan studenten en docenten via workshops, symposia en cursussen
 - het stimuleren van meer en systematische aandacht voor gezondheid en welzijn binnen het reguliere curriculum
 - (op langere termijn) komen tot een structureel en samenhangend beleid op het gebied van gezondheid en welzijn, ook door het waar nodig initiëren van wetenschappelijk onderzoek naar specifieke klachten in de diverse instrumentale/vocale afdelingen in samenwerking met universiteiten en andere hogescholen.

In 2006 is een kennismakingsfolder gepubliceerd, waarin de leden van het platform zich voorstellen en kort aangeven op welke wijze zij binnen Codarts op het terrein van gezondheid & welzijn actief zijn. Daarnaast heeft het platform in de projectweek Play Free in oktober 2006 zowel dagelijks een warming-up verzorgd als lezingen/workshops georganiseerd over 'breathing and awareness', Mensendieck, opvattingen over de relatie tussen gezondheid en musiceren, haptonomie & gezondheid, 'the movement of music' (Dalcrose) en het belang van gehoorbescherming (+ aanmeten gehoorbeschermende hulpmiddelen). Tot slot is begonnen met de voorbereiding van de Dag van het Oor (april 2007).

4. Onderzoek

4.1 Onderzoek in ontwikkeling

In 2006 liep het Lectoraat Wereldmuziek ten einde. Uit dit lectoraat is een groot aantal onderzoeksproducten voortgekomen zoals de boeken: *Musical Terms World Wide*, *Hindustani Music: Thirteenth to Twentieth Centuries The Art of Doing Nothing*, *Improvisation*, *Transcriptions of flamenco*. Sommige van deze boeken zijn al gepubliceerd, andere zijn nog in manuscript-, proef- of productiefase. Ook is een aantal artikelen over Indiase tempeldansers en over improvisatie geproduceerd. Daarnaast is een aantal interactieve dvd-roms geproduceerd over Argentijnse Tango en Cubaanse muziek ten behoeve van het onderwijs. Andere gebieden liggen klaar om geproduceerd te worden.

De onderzoeksfunctie die het Lectoraat Wereldmuziek initieerde binnen de Hogeschool is vorig jaar formeel ingebed in het Bureau Research and Development. Een van de eerste onderwerpen die het Bureau vervolgens heeft aangesneden is de financiering van enkele kleine onderzoeksprojecten van docenten. Nog belangrijker is het feit dat een projectvoorstel voor de professionalisering van de staf op het gebied van onderzoek is ingediend en goedgekeurd.

Het Bureau Research and Development heeft hiermee een duidelijk signaal afgegeven: Het Bureau wil niet zelf onderzoek doen maar onderzoek faciliteren op een dusdanige wijze dat het een onderdeel wordt van de dagelijkse praktijk van docenten.

De onderzoeksresultaten van de lectoraten Excellence and Well being in the Performing Arts en Community Arts zullen elders (zie lectoraten zelf) besproken worden.

4.2 Lectoraten

Lectoraten zijn innovatiecentra van waaruit nieuwe kennis moet leiden tot vernieuwing van onderwijs en de praktijk. Eigen praktijkgericht onderzoek is daarbij essentieel. De lectoren formeren daartoe een kenniskring die bestaat uit docenten en derden die op onderzoeksgebied dan wel op het vakgebied hun sporen hebben verdiend en op die manier nieuwe impulsen kunnen geven aan de onderzoekspraktijk en het onderwijs. In 2006 had Codarts drie lectoraten, op het gebied van Wereldmuziek, Excellence and Well-being in the Performing Arts en Community Arts. Deze zullen hieronder aan de orde komen.

4.2.1 Lectoraat Wereldmuziek

Het kennisdomein van het lectoraat Wereldmuziek is muzikale diversiteit in het onderwijs. Wereldmuziek roept verstrekkende vragen op over de inhoud van het onderwijsaanbod op de conservatoria, over systemen van muziekoverdracht, over compositie en improvisatie, en de manier waarop over muziek wordt nagedacht. Het is een speerpunt van het onderzoek binnen Codarts omdat:

- culturele (en dus muzikale) diversiteit kenmerkend is voor de stad Rotterdam en andere grote steden in Europa;
- wereldmuziek van grote invloed is op nieuwe ontwikkelingen binnen de jazz, pop en andere contemporaine muziek;
- Codarts sinds 1990 een internationaal georiënteerde afdeling Wereldmuziek heeft;
- juist op het nog onontgonnen gebied van wereldmuziek grote behoefte bestaat aan kennisontwikkeling;
- Codarts in samenwerking met de SKVR en de deelgemeente Delfshaven in 2004 een World Music and Dance Centre heeft opgericht.

Het lectoraat Wereldmuziek werkte nauw samen met het in de deelgemeente Delfshaven gevestigde World Music & Dance Centre. Als initiator en uitvoerder van de onderzoeksprojecten

van het WMDC speelde het lectoraat een wezenlijke rol in de regionale kennisinfrastructuur van Rotterdam.

Aangezien Codarts en de Universiteit van Amsterdam (UvA) de enige onderwijsinstellingen in Nederland zijn die onderzoek verrichten op het gebied van wereldmuziek had het lectoraat ook een landelijke kennisfunctie. Codarts en de UvA werkten nauw samen op dit gebied.

Daarnaast speelde het lectoraat een vitale rol in de internationale kennisinfrastructuur: het lectoraat werkte samen met onderzoeksinstituten in het buitenland zoals AHRC Research Centre for Cross-Cultural Music & Dance Performance, London, Cité de la Musique, Paris en National Centre for the Performing Arts (NCPA), Mumbai en participeerde in internationale netwerken en congressen.

Ook heeft het lectoraat diverse publicaties uitgebracht in 2006. Zo heeft lector Joep Bor een het artikel 'Three Important Essays on Hindustani Music' in the Journal of the Indian Musicological Society geschreven. Joep Bor en Henrice Vonck hebben de DvD reeks 'One World, Many Musics' uitgebracht. Verder heeft Jan L. Hartong het boek Musical Terms Worldwide als een van de resultaten van het lectoraat gepresenteerd.

4.2.2 Lectoraat Excellence and Well-being in the Performing Arts

Het lectoraat 'Excellence and well-being in the performing arts' richt zich op praktijkgericht onderzoek naar de relatie tussen excellentie en gezondheid en welzijn. Het lectoraat ging in 2004 van start onder leiding van dr. Anna Aalten en is actief op het gebied van de kennisproductie en kenniscirculatie. Nadat de focus in de beginperiode was gericht op de Dansacademie, zijn in 2006 ook activiteiten bij het Conservatorium gestart. Dit gebeurde in samenwerking met het aldaar opgezette Platform Gezondheid. In 2006 werd het lectoraatswerk gekarakteriseerd door:

- het verder uitbouwen van onderzoeksactiviteiten
- deskundigheidsbevordering van docenten
- het in brede kring verspreiden van de resultaten

Onderzoek

De onderzoeksprojecten die vanuit het lectoraat worden uitgevoerd kunnen worden gegroepeerd rond enkele centrale thema's: blessure(preventie), pijnbeleving en –gedrag, conditie(training) en voeding en lichaamsidealen. Alle genoemde onderzoeken leiden tot meer kennis op het gebied van gezondheid en welzijn van dansers en dansstudenten, die kan worden ingezet bij het streven naar excellentie. In 2006 zijn de volgende projecten uitgevoerd:

- een interviewproject onder eerstejaarsstudenten naar blessuregedrag
- experimenteel onderzoek naar het belang van periodisering
- vergelijkend experiment met conditietraining voor dansstudenten
- een omvangrijk project naar de betekenis van pijn en pijnbeleving.

Tevens is de blessureregistratie, waarmee in 2004 werd begonnen, voortgezet. Bij de verschillende onderzoeksprojecten waren docenten van de RDA betrokken

Deskundigheidsbevordering

Ook in 2006 zijn er vanuit het lectoraat workshops voor dansdocenten georganiseerd, zodat de nieuwe kennis door de docenten kon worden gebruikt voor vernieuwing en verbetering in het dansvakonderwijs. De thema's van de workshops waren:

- de mogelijkheden van dansonderzoek voor dansvakonderwijs
- periodisering in theorie en praktijk
- gyrokinesis.

Tevens is vanuit het lectoraat een zeer succesvolle, 2-daagse conferentie voor dansdocenten georganiseerd, onder de titel 'Taking the Next Step'. Internationale deskundigen spraken over vernieuwing in het dansvakonderwijs aan de hand van ervaringen uit de praktijk; de conferentie trok 80 deelnemers van alle professionele dansopleidingen in Nederland.

Verspreiding van kennis

De resultaten van het lectoraatsonderzoek zijn verspreid in de vorm van interne rapporten, die bij bijeenkomsten voor Codarts-docenten zijn gepresenteerd. Het gaat hier om:

- eindrapport 'Periodiseren in de dans'
- final report 'The injury project: a comparison'

Voor studenten is, naar aanleiding van eerder onderzoek, een informatiefolder over voeding uitgebracht: 'Food for dance'.

Meer extern gericht waren de volgende activiteiten:

- het uitspreken van de Lectorale Rede, 'Van kennis word je beter'. Een uitgebreide, Engelstalige versie van de tekst van de rede is bij Codarts verschenen als 'Knowledge makes you better'
- een presentatie bij het symposium *Malpartout* aan de Universiteit van Gent, België
- het maken van een digitale portfolio; deze is te vinden op de website van Codarts
- publicaties over het werk van het lectoraat in het gerenommeerde wetenschappelijke tijdschrift *Dance Research Journal*, in het tijdschrift *Theatre Topics* en in *Danswetenschap in Nederland deel 4*, een uitgave van de Vereniging voor Dansonderzoek.

In het derde jaar van dit lectoraat is veel vooruitgang geboekt. De onderzoeksactiviteiten zijn goed tot ontwikkeling gekomen en de effecten daarvan voor onderwijsvernieuwing zijn duidelijk merkbaar.

4.2.3 Lectoraat Community Arts

Ontwikkelingen in het beroepsdomein van het lectoraat

De interesse voor community arts vanuit de kunstsector en de rest van de samenleving is onverminderd groeiende. Ter illustratie: in het NRC verscheen een groot artikel over community arts n.a.v. de voorstelling 'De heren van het veen', de kunstorganisatie Vrede van Utrecht organiseerde een vierdaags community arts festival en Cultuurnetwerk Nederland opende een digitale databank voor inventarisatie van community arts projecten.

Het lectoraat is georganiseerd rond een in 2008 uit te voeren community-artsproject, en opereert daardoor op de grens van hogeschool en samenleving. In het kader van het project is er sprake van een intensieve kennisuitwisseling met het Rotterdams Wijktheater. De theoretische fundering van de lectoraatactiviteiten is in 2006 ter hand genomen door prof. dr. A. Bevers, hoogleraar Kunstsociologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Professor Bevers heeft in een aantal seminars met leden van de kenniskring en andere direct betrokkenen bij het lectoraat de verbinding gelegd tussen de theoretische discussies binnen zijn discipline en het praktische werk dat lector en kenniskring op het gebied van de community arts verrichten. Op nationaal niveau heeft het lectoraat een relatie gelegd met Kunstfactor-Unisono, de organisatie van amateur-muziek, ter ondersteuning van het opstarten van een onderdeel van het community-artsproject. De bestaande relatie tussen het Rotterdams Conservatorium en het Conservatorium Hogeschool InHolland is door het lectoraat gebruikt om kennis uit te wisselen over community-artsprojecten. Voornoemd conservatorium is immers actief in niet-stedelijke gebieden, terwijl het lectoraat deel uitmaakt van een typisch grotestadinstituut. Lector en assistent-lector hebben een bezoek gebracht aan de Guild Hall School of Music & Drama (Londen), Stratford Circus, de Morpeth-school (een vo-school in Tower Hamlets, East Londen) en aan het St. Luke's centrum van het London Symphony Orchestra om de community-artsprogramma's van deze instellingen van nabij te bestuderen.

Op 12 december vond een expertmeeting plaats. Dit was de eerste openbare bijeenkomst van het lectoraat. Volgens het uitgangspunt van het lectoraat dat de praktijk centraal staat, presenteerden op deze dag ervaren community artists en leden van de kenniskring cases uit hun beroepspraktijk. Vanuit het werkveld was er veel belangstelling voor deze dag. Onder de bezoekers waren onder anderen kunstenaars, studenten en beleidsmakers.

De voorbereidingen voor het wijkkunstproject zijn in het najaar van 2006 gestart. Praktisch en theoretisch onderzoek naar de praktijk van de community arts worden in dit project geïntegreerd.

De kenniskringleden nemen elk een deel van dit project voor hun rekening. In het traject van conceptontwikkeling tot en met de uitvoering van het project werken ze hierbij nauw samen met bewoners van Rotterdam-Zuid.

De minor community arts is opgenomen in het minorboek voor de bacheloropleidingen Muziek en Docent Muziek.

5 Codarts in Company

5.1 In samenwerking met Codarts

Codarts probeert om midden in de maatschappij te staan. Zij doet dit op verschillende manieren, zoals uit dit hele jaarverslag blijkt. Codarts betreft enerzijds het werkveld zoveel mogelijk bij de opleidingen, anderzijds bereidt Codarts de student op zijn maatschappelijke positie voor.

Stages

Ook binnen het kunstvakonderwijs zijn stages van belang. Middels de stages worden de studenten voorbereid op het actuele werkveld. Het stagebeleid van Codarts is zowel gericht op de docentenopleidingen als op de uitvoerende opleidingen. Voor de docentenopleidingen van het Rotterdams Conservatorium zorgt het stagebureau samen met de student voor een interne stage, waarbij de student lesgeeft aan studenten van Codarts. In de hoofdfase 2 (derde studiejaar) geven de studenten externe stagelessen. Deze stage kan de reguliere muziekschoolpraktijk zijn, maar ook kunnen studenten een workshop voorbereiden. Deze workshops kunnen onder andere gegeven worden binnen het middelbaar beroepsonderwijs. Het is de keuze van de studenten waar deze workshops gegeven worden. Onder de stagebiedende instellingen vinden we onder andere de SKVR, muziekscholen in Gouda, Capelle en Amsterdam, het Centrum voor Kunsten in Utrecht, het Kunstgebouw in Delft en het Grafisch Lyceum in Rotterdam. Ook binnen de opleiding Docent Dans van de Rotterdamse Dansacademie volgen de studenten stage bij de SKVR, ballet- en dansscholen of studio's in tal van steden, bij het centrum voor de kunst, theatergroep DOX en het jeugdtheater Hofplein.

Naast de stages voor de docentenopleidingen van Codarts lopen veel studenten van de opleiding Uitvoerende Dans een stage in de hoofdfase van hun studie. In 2006 waren er 80 stages bij Nederlandse en buitenlandse dansgezelschappen en bij zogenaamde ad-hoc producties. Een bijzonder stageproject was de samenwerking tussen de Rotterdamse Dansacademie en Galili Dance, waarbij tien studenten van de RDA samen met de vaste dansers van het gezelschap de voorstelling *Heads or Tales* verzorgden in dertig theaters in Nederland en daarbuiten.

Werkveld

Belangrijk voor Codarts is de betrokkenheid van het werkveld bij de opleidingen. Codarts realiseert dit op verschillende manieren, onder andere met de reeds genoemde gastdocenten en masterclasses. Daarnaast hebben de verschillende opleidingen ook op andere wijze contact gehouden met het werkveld, vaak rondom specifieke ontwikkelingen binnen de opleiding zelf. De in 2006 gestarte opleiding Circus Arts hield een expertmeeting waarbij met name het topic talentontwikkeling aan de orde werd gesteld. Het Rotterdams Conservatorium consulteerde een grote delegatie van het werkveld over de introductie van de major-minorstructuur. Ook de Opleiding Docent Muziek hield een werkveldraadpleging over de minoren en met name over hoe die ingezet konden worden om bij de actualiteit van het werkveld aan te sluiten. De Rotterdamse Dans Academie ontving het panel van de Verifiërende en Beoordelende Instantie (VBI) dat ten behoeve van de accreditatie ook het door Codarts bijeengeroepen werkveld consulteerde. Het ontwikkelteam voor de EDU faculteit dat werkte aan de vormgeving van een nieuwe Docent Dans opleiding consulteerde met grote frequentie het relevante werkveld.

Andere kennisinstellingen

Bestaande samenwerkingsverbanden met andere hogescholen zijn in 2006 voortgezet. De samenwerking met Hogeschool InHolland met betrekking tot het Conservatorium Alkmaar concentreerde zich op het aanscherpen van de eindprofielen.

Intensieve contacten waren er in 2006 met de conservatoria van Lyon, Mumbai en de Sibelius-academie.

Ook andere onderwijskundige samenwerkingsverbanden zoals met de UvA (wereldmuziek), ARTEZ en de Willem de Kooning Academie van de Hogeschool Rotterdam werden voortgezet. De Willem de Kooning Academie en de Pop Academy van Codarts hebben een samenwerkingsproject aangegrepen om een gezamenlijk schoolfeest te organiseren. Dit feest

voor alle studenten en medewerkers van Codarts en de Willem de Kooning Academie werd gehouden in de Maassilo en trok 900 bezoekers.

5.2 Codarts in de regio

Codarts kiest duidelijk ook voor een regionale functie. Al sinds 1999 bestaat er op initiatief van Codarts een bestuurlijk platform met vertegenwoordigers van het Grafisch Lyceum Rotterdam, ROC Albeda, ROC Zadkine, Hogeschool Rotterdam, LMC, SKVR en Jeugdtheater Hofplein met als doel een breed stedelijk draagvlak ten behoeve van het kunstvakonderwijs te creëren. In de Economic Development Board Rotterdam is Codarts in 2006 toegetreden tot de Taskforce Creative Industries.

Het Albeda College is in september 2006 gestart met een nieuwe mbo-opleiding tot producer/musicus. Het curriculum is tot stand gekomen onder supervisie van Codarts. Een doorstroommogelijkheid van deze mbo-opleiding naar Codarts geeft de beroepskolom gestalte. Verkenningen hebben plaatsgevonden om ook een mbo-opleiding Circus Arts samen met Codarts op te zetten.

5.3 World Music & Dance Centre

Op initiatief van Codarts en in samenwerking met de SKVR is in 2004 gestart met de ontwikkeling en bouw van het World Music and Dance Centre in Delfshaven. Middels subsidie van de Europese commissie en de gemeente Rotterdam is een gebouw neergezet met podium waar wereldmuziek en dansonderwijs, onderzoek en podiumactiviteiten onderdak zullen krijgen.

Vrijdag 15 december 2006 is het World Music & Dance Centre in Rotterdam officieel geopend door Hare Majesteit de Koningin. De opening was een spektakel en groot succes. Tijdens de opening was er het dansoptreden 'Watch this...' waarin heel Rotterdam voorbij kwam. Daarna kwam het Requiem Flamenco 'In praise of the Earth' van Paco Peña aan bod. Aan de uitvoering werd deelgenomen door studenten van het Rotterdams Conservatorium, een koor en kinderkoor onder leiding van Wiecher Mandemaker. Het optreden werd voorzien van dans, uitgevoerd door studenten van de Rotterdamse Dansacademie.

Op een historische plek in de deelgemeente Delfshaven is een grootschalig maar intiem complex ontstaan dat onderdak kan bieden aan zowel nieuwe als bestaande wereldmuziekinitiatieven op zowel stedelijk, nationaal als internationaal niveau. Hierdoor ontstaat een uniek podium, expertisecentrum en ontmoetingsplek voor muziek- en dansstijlen uit de gehele wereld; variërend van Argentijnse tango tot aan Indiase ragas, van Surinaamse Kawina tot aan Turkse sazmuziek. Het centrum speelt hiermee in op de culturele diversiteit van haar directe omgeving, de ontwikkelingen in de hedendaagse muziekpraktijk waarin niet-westerse muziekstijlen een steeds grotere rol spelen en de groeiende vraag naar wereldmuziekcursussen en docenten.

Het WMDC richt zich op niet-westerse podiumkunsten, waaronder (wereld)muziek en dans en wordt een inspirerende omgeving voor:

- talentontwikkeling (schoolprojecten, cursussen, hoger beroeps- en postacademisch onderwijs);
- onderzoek (theorievorming, archief en kenniscentrum) en;
- performance ('het podium als ontmoetingsplek en laboratorium').

Het WMDC is een ontmoetingsplaats voor iedereen die interesse heeft in wereldmuziek en -dans. Kinderen en jongeren met verschillende culturele achtergronden maken via community arts projecten op wijkniveau en kortlopende wereldmuziekcursussen en workshops op scholen kennis met het centrum. Amateurs (jong en oud) zijn welkom voor het volgen van cursussen en workshops in verschillende soorten wereldmuziek en -dans op de muziek- en dansschool.

5.4 Codarts Mondiaal

Codarts als instelling karakteriseert zich door een internationale uitstraling. Dit komt op verschillende manieren tot uiting.

Student- en docentpopulatie

Een groot percentage van de studentpopulatie is van buitenlandse origine. Voor het Conservatorium ligt dat op 42% voor de dansacademie op 72% en voor de circusacademie op 47%. Dit maakt dat ook de van origine Nederlandse studenten in een internationale omgeving verkeren (Internationalisation at home).

Ook onder het docentencorps bevinden zich veel docenten van buitenlandse komaf en worden daarnaast regelmatig buitenlandse gastdocenten gevraagd om masterclasses te geven. De opleidingen blijven zodoende op de hoogte van de belangrijkste internationale ontwikkelingen. Zo heeft de RDA gewerkt met 12 buitenlandse gastdocenten en een viertal buitenlandse choreografen. Ook binnen het Conservatorium ontvangen de verschillende academies met grote regelmaat gastdocenten voor het geven van masterclasses.

Dienstverlening/opvangstructuur

Om deze instroom van buitenlandse studenten en docenten mogelijk te maken is een bijzondere infrastructuur noodzakelijk. Zo vindt alle communicatie naar studenten en docenten zowel in het Nederlands als Engels plaats en ook het onderwijs is in het Engels zodra er een buitenlandse student in participeert. Voor huisvesting van studenten heeft Codarts recht op een quotum aan kamers van een plaatselijk woningverhuurbedrijf en voor de gastdocenten beschikt Codarts over een aantal appartementen waar deze in een zelfvoorzienende omgeving kunnen worden ondergebracht. Uiteraard bemiddelt de hogeschool ook op het gebied van visa en verzekeringen. De sociale opvangstructuur wordt voor het merendeel verzorgd door studenten die tot eenzelfde vakgroep behoren (RC), terwijl de klassikale aanpak bij de RDA voor een natuurlijke opvangstructuur zorgt.

Student/Docentuitwisseling

Gezien het internationale werkveld waarin studenten later terecht komen stimuleert Codarts deelname aan uitwisselingen. Er is een duidelijke vermeerdering in belangstelling om in het buitenland te studeren bij studenten. Afgelopen jaar toonden bij het Conservatorium 16 studenten belangstelling waarvan 3 zich uiteindelijk terugtrokken, 9 niet werden toegelaten en 4 uiteindelijk vertrokken. In september is aan een even grote groep voorlichting gegeven die als effect moet hebben dat studenten op tijd hun procedure voor toelating starten. Er waren 11 binnenkomende studenten. Het aantal instellingen waarmee nu een overeenkomst bestaat, is aanzienlijk uitgebreid tot 27 zodat er meer mogelijkheden ook voor onze studenten ontstaan. De Dansacademie had 4 inkomende studenten en 1 uitgaande.

De directie van het Conservatorium participeerde in de AEC bijeenkomst in Salzburg en het Bureau Internationalisering, onderdeel van R&D, in de bijeenkomst van internationaliseringsmedewerkers in Wenen. Drie docenten vertrokken naar het buitenland onder de noemer van Erasmus, maar veel meer docenten bewogen zich op het internationale vlak via deelname aan de IAJE (International Association of Jazz Educators) bijeenkomsten, bezoeken aan Denton en andere instellingen in de VS, deelname aan de Womex, deelname aan het Jazz en Pop Platform van de AEC, een studiereis naar Brazilië van de Latin-afdeling tezamen met studenten, en in het begin van het jaar de eervolle deelname aan het Pugliesi Festival in Buenos Aires, Argentinië, ook met studenten in de formatie Orquesta Tipica de Tango del Conservatorio de Rotterdam.

Internationale verkenningen

Bij verschillende bezoeken aan Brazilië is er grote belangstelling gebleken voor samenwerking vanuit de conservatoria van Sao Paulo en Salvador de Bahia. Helaas is er nog geen vervanging van het Alfa programma van de Europese Unie dat daarbij een financiële ondersteuning zou kunnen bieden.

Codarts heeft daarnaast getracht de podiumkunsten op de agenda van het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking te krijgen via deelname van de bestuursvoorzitter aan een missie van de HBO-Raad naar Ghana en Benin.

6 Faciliteren en Faciliteiten

Faciliteren en faciliteiten. Het zijn zaken die achter de schermen van het onderwijs plaatsvinden en die essentieel zijn om het onderwijs goed tot zijn recht te laten komen.

6.1 Ondersteuning

6.1.1 Codarts Productiebureau

In de uitvoerende kunsten zoals de dans en muziek is een goed productiebureau onmisbaar voor het realiseren van optredens waar studenten en docent trots op kunnen zijn. Het Codarts Productiebureau (onderdeel van de stafafdeling Algemene Zaken, zie hoofdstuk 8) bestaat uit twee afdelingen, Productie en Audiovisuele Middelen/InstrumentenBeheer.

De afdeling Productie is verantwoordelijk voor de organisatie en coördinatie van projecten, producties en evenementen in het kader van het muziek- en dansonderwijs.

De afdeling AV/IB is verantwoordelijk voor instrumentenbeheer en audiovisuele, geluid- en lichttechnische facilitering en productie bij onderwijs, projecten, producties en evenementen binnen Codarts.

Het Productiebureau stelt zich ten doel studenten en docenten van Codarts een optimale, professionele omgeving te bieden voor onderwijs, studie, examens en optredens, opdat zij kunnen excelleren als musicus, danser of choreograaf.

Ook in de toekomst wil het Codarts Productiebureau optimaal bijdragen aan het onderwijsproces. In 2006 zijn binnen het Productiebureau verbeteringen doorgevoerd van de productie- en planningsprocessen. Deze verbeteringen hebben vooral betrekking op de verruiming en kwalitatief betere benutting van de voorbereidingsfase in projecten.

Om te kunnen beschikken over goede apparatuur en instrumenten is in 2006 een start gemaakt met het inventariseren van alle instrumenten en AV-apparatuur met daaraan gekoppeld een vervangingschema.

6.1.2 Communicatie & PR

De afdeling

De afdeling Communicatie & PR is verantwoordelijk voor de interne en externe communicatie van de hogeschool. De afdeling onderhoudt contacten met de media, verzorgt de publicaties en activiteiten in het kader van studentenwerving (brochures, flyers, advertenties en open dagen), coördineert de productie van de studiegidsen, beheert de website www.codarts.nl en is verantwoordelijk voor de publiciteit van projecten, voorstellingen en andere activiteiten van de hogeschool. De afdeling brengt daarnaast de bladen Codarts Magazine en Codarts Personal uit.

Interne communicatie

In 2006 heeft de afdeling Communicatie & PR veel aandacht besteed aan de interne communicatie. Er is een breed onderzoek uitgevoerd naar de interne communicatie (rapport Van Slooten). Het onderzoek laat zien dat er een goede open sfeer bij Codarts heerst en dat er veel ruimte is voor open informele communicatie. Tegelijkertijd is het niet voor iedereen helder welke beslissingen worden genomen. De formele communicatie wordt als moeizaam ervaren. Als één van de mogelijke oplossingsrichtingen is het intranet gekozen, dat mede door de afdeling Communicatie & PR in 2006 is ontwikkeld. Op het intranet hebben alle afdelingen toegang om eigen informatie beschikbaar te stellen en te verspreiden. Het betreft informatie over activiteiten, openingstijden balies, diensten, besluitenlijstjes etc. Met intranet krijgen de directeuren en coördinatoren de mogelijkheid informatie makkelijk te delen en overzichtelijk te maken. In 2006 is intranet opgebouwd en in het voorjaar van 2007 is de site online gegaan.

Circus Arts

In 2006 is de opleiding Circus Arts in de markt gezet. In relatief korte tijd is een publiciteitscampagne opgezet, de werving gestart en de auditie georganiseerd. De opleiding heeft veel media-aandacht getrokken en in lokale en landelijke zenders hebben begeleiders en studenten de opleiding neergezet. De publicitaire uitgaven van Circus Arts zijn ingepast in de reguliere uitingen van Codarts.

Opening WMDC

In december 2006 ontving Codarts Hare Majesteit de Koningin voor de opening van het Wereld Muziek & Dans Centrum. Voorafgaand aan de opening heeft de afdeling Communicatie & PR de introductie van de huisstijl opgezet en uitgewerkt in diverse uitingen. Ook de communicatie rond de opening is door de afdeling uitgevoerd. De opening heeft veel aandacht in de media gekregen.

Huisstijl in gebruik

In 2005 is de huisstijl in gebruik genomen. In 2006 zijn de projecten en producties van Codarts in deze huisstijl opgezet. Hiermee is de naam en beeld van Codarts versterkt onder studenten, docenten en stakeholders.

6.1.3 Mediatheek

De kerntaak van de mediatheek is het zorgdragen voor kennisinformatie ter ondersteuning van een goede leer- en werkomgeving.

De mediatheek beheert een collectie boeken, naslagwerken, bladmuziek, cd's, video's/dvd's en vaktijdschriften en digitale bronnen, die in kwantitatief en kwalitatief opzicht voldoet aan de eisen van het muziek- en dansvakonderwijs en de bachelor-masterstructuur van het HBO.

Om een goede aansluiting bij het onderwijs te behouden wordt de mediatheek omgevormd tot een informatiecentrum. Dit houdt in feite een omslag in naar meer vraaggericht werken.

Ondersteunend hierbij is de nieuwe software die in 2006 is geïmplementeerd. Hiermee wordt het mogelijk om online te communiceren met de mediatheek.

6.1.4 ICT

Om de doelstellingen uit het Codarts ontwikkelingsplan 'zorgen voor een sterke leeromgeving' en 'bieden van een aantrekkelijke werkomgeving' te kunnen realiseren wil Codarts ook zorgen voor goede ICT voorzieningen voor medewerkers en studenten, zowel op school als daarbuiten. De afdeling Informatisering & Automatisering is daarom continu bezig met het uitbreiden van het product- en dienstenaanbod en het optimaliseren van de dienstverlening.

Nadat hier in 2005 al vele voorbereidingen voor waren getroffen is op onderstaande punten in 2006 een enorme stap vooruit gezet:

- veiligheid en continuïteit:
 - beheer netwerk gecentraliseerd dankzij volledige her-installatie servers en werkstations;
 - onafhankelijk veiligheidsonderzoek met goed resultaat;
- voorzieningen voor docenten en studenten:
 - Codarts hotspots en internetbalkon: draadloze internetverbinding in de kantine van het gebouw Kruisplein en extra werkplekken voor studenten op een internetbalkon;
 - e-mail: ter verbetering van de communicatie hebben alle studenten en docenten een Codarts e-mailadres gekregen, dat zij vanaf elke denkbare locatie kunnen openen;
 - surfspot: in de online winkel kunnen docenten en studenten met aanzienlijke korting automatiseringsapparatuur en -programmatuur aanschaffen
 - intranet: alle technische voorzieningen zijn getroffen om van start te kunnen gaan met het Codarts bedrijfsintranet;
 -
- mobiliteit medewerkers:

- remote desktop: voor alle medewerkers van Codarts is het mogelijk om vanaf iedere computer met Microsoft Windows XP en een goede internetverbinding, van waar ook ter wereld, hun eigen Codarts werkplek te bereiken.

6.2 Huisvesting

Codarts is gehuisvest op vijf locaties verspreid over de stad Rotterdam, locatie Kruisplein, locatie Pieter de Hoogweg, locatie Voorschoterlaan, locatie Boompjes en locatie Prinsenlaan.

In september 2006 is de vernieuwbouw van het pand aan de Pieter de Hoogweg tot Wereld Muziek & Dans Centrum opgeleverd. Het pand is volledig gerenoveerd en uitgebreid met een foyer en podiumzaal met 130 zitplaatsen.

Bovendien is er een doorbraak gerealiseerd met de Muziekschool van de SKVR, waardoor er in feite één gebouw is ontstaan. In een overeenkomst tussen Codarts en de SKVR is het gezamenlijke gebruik van de beide panden vastgelegd.

De Stichting WMDC gaat het podium exploiteren. Hiervoor is een huurovereenkomst afgesloten tussen Codarts en de Stichting WMDC.

Met het Albeda-college zijn in 2006 gesprekken gestart over de gezamenlijke huisvesting van de Popafdeling van Codarts en de Popafdeling van het Albeda-college. Vooralsnog wordt aangestuurd op verbouwing van de locatie Boompjes.

Het pand aan de Voorschoterlaan voldoet weliswaar aan de eisen van deze tijd, maar door de groei van de opleiding Muziektheater gevestigd in dit pand wordt deze locatie te krap. Door huur bij de SKVR op de Oostzeedijk wordt in extra ruimte voorzien.

Voor de circusopleiding, die in 2006 is gestart, wordt gebruik gemaakt van de Trainingsaccommodatie Thorbecke aan de Prinsenlaan. Met de stad Rotterdam wordt samen met het jeugdcircus Rotjeknor gezocht naar een semi-permanente huisvesting in de omgeving van het WMDC. Het is de bedoeling om per september 2007 deze huisvesting gerealiseerd te hebben.

7 De kwaliteit verzekerd

7.1 Kwaliteitszorg

Sinds eind 2004 werkt Codarts met het Ontwikkelingsplan 2004-2008. Dit plan is een uitwerking van het instellingsplan *Kiezen is doen* waarin de strategische beleidsvisie van Codarts is weergegeven en bevat negen doelstellingen:

- 1) afleveren van hooggekwalificeerde afgestudeerden;
- 2) zorgen voor onderwijs op maat;
- 3) zorgen voor een sterke leeromgeving;
- 4) fungeren als een multidisciplinair talent- en kenniscentrum;
- 5) zorgen voor een optimale aansluiting op het toeleverend onderwijs;
- 6) benutten en ontwikkelen van de talenten van het personeel;
- 7) een aantrekkelijke werkomgeving bieden;
- 8) bijdragen aan een aantrekkelijke, sociaal en economisch welvarende regio;
- 9) een financieel gezonde hogeschool zijn en blijven.

Bij het opstellen van het ontwikkelingsplan is het zogenaamde EFQM-model gevolgd, een kwaliteitszorgsysteem waarin de Plan-Do-Check-Act cyclus centraal staat. De doelstellingen zijn onderverdeeld naar de in het EFQM-model onderscheiden resultaatgebieden¹ en vertaald in concreet beoogde resultaten alsmede daartoe te verrichten activiteiten. Tevens is aangegeven op welke wijze een en ander wordt aangepakt (organisatie-eenheden en procesmanagement) en de manier waarop en de frequentie waarmee wordt gemeten of de beoogde resultaten daadwerkelijk worden bereikt, opdat waar nodig bijstelling kan plaatsvinden (de check- en act-fase uit de PDCA-cyclus).

In 2005 zijn door de verschillende onderdelen van Codarts op basis van het ontwikkelingsplan meerjarenplannen en –om te komen tot een adequate fasering en prioriteitstelling- jaarplannen opgesteld.

In 2006 is in dit verband vooral aandacht besteed aan het ontwikkelen en introduceren van plannings- en rapportagevormen waarbij zowel de samenhang tussen ontwikkelingsplan, meerjarenplannen en jaarplannen helder tot uiting komt (koppeling van –decentrale- activiteiten aan beoogde resultaten en doelstellingen uit ontwikkelingsplan en meerjarenplannen) als meer expliciet aandacht wordt besteed aan evaluatie/resultaatmeting.

Om de interne kwaliteitszorg en een systematische werkwijze volgens de PDCA-cyclus zo goed mogelijk in de organisatie in te bedden is dit onderwerp ook in 2006 op verschillende momenten en in verschillende overlegverbanden aan de orde geweest:

- de Codarts managementdagen zoals die enkele malen per jaar plaatsvinden
- het CvB-directeurenoverleg
- aparte bijeenkomsten voor het onderwijsondersteunende personeel
- coördinatorenoverleg Conservatorium en Dansacademie
- teamdagen voor medewerkers van diverse afdelingen (Middelen, productiebureau, Communicatie & PR, mediatheek, facilitaire dienst)
- en vanzelfsprekend in het kader van lopende en voor te bereiden accreditatieprocessen.

Een belangrijk instrument in de kwaliteitszorg kan het op het EFQM-model gebaseerde elektronisch archiefsysteem DigOport (digitaal opleidingsportfolio) worden. Dit is in de periode 2004/2005 samen met ArtEz en met behulp van SURF-middelen ontwikkeld en biedt de mogelijkheid doelstellingen en bijbehorende documenten op basis van de PDCA-cyclus digitaal te archiveren aan de hand van het beoordelingskader van de NVAO. Via breed samengestelde portfoliocommissies kunnen aspecten hiervan vervolgens systematisch en periodiek onder de loep worden genomen. Na de voltooiing van het systeem en een eerste pilot bij de opleiding

¹ waardering door het personeel, waardering door de klanten (studenten/cursisten en werkveld), waardering door de maatschappij en eindresultaten

docent Muziek in 2005 is in 2006 ook de Dansacademie begonnen met de implementatie. Verdere introductie zal –gezien de hoeveelheid werk die dit met zich meebrengt- gefaseerd plaatsvinden.

Concrete resultaten

Zowel binnen de verschillende opleidingen als op het gebied van de interne organisatie zijn in 2006 in de uitvoering van het ontwikkelingsplan – waarvoor inmiddels een systeem van voortgangsbewaking is ontwikkeld – de nodige resultaten bereikt dan wel flinke stappen daartoe gezet. Een aantal voorbeelden:

onderwijs

- introductie major-minorstructuur (onderdeel doelstelling 2): coördinatoren, docenten en management van het Conservatorium hebben – ook in samenspraak met het beroepenveld – een groot aantal minors ontwikkeld, welke met ingang van het studiejaar 2006-2007 worden aangeboden
- masteropleidingen (onderdeel doelstelling 2): na de master Docent Muziek is ook de Master of Music ontwikkeld. Het meest in het oog springende is de introductie van 'artistiek onderzoek' als verplicht onderdeel van het programma. Tevens is de opleiding Dance Unlimited omgezet naar de Master Choreografie
- systematische onderwijsevaluatie (onderdeel doelstelling 3): de eerder al in gang gezette ontwikkeling is doorgezet. Steeds meer onderwijsmodules zijn/worden planmatig geëvalueerd, resultaten worden met docenten besproken en waar nodig vinden bijstellingen (en in dat geval versnelde herevaluatie) plaats
- op basis van het eerdere tevredenheidsonderzoek onder de studenten Dans (onderdeel doelstelling 3) zijn verdere verbeteringsvoorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd

interne organisatie

- om redenen van verbetering van de interne communicatie (zie ook hierna), helderheid over taken en verantwoordelijkheden alsmede verantwoordingslijnen heeft een actualisering van het organogram van Codarts plaatsgevonden. Op basis hiervan zijn vervolgens overzichten van de formatie & bezetting van de diverse onderdelen opgesteld (hetgeen met name bij het Conservatorium met de vele in omvang zeer beperkte aanstellingen bepaald eenvoudiger klinkt dan het is) en is de bijbehorende berekeningswijze van de personeelsbegroting herzien en de herinrichting van de salarisadministratie in gang gezet
- hernieuwde vormgeving interne P&C-cyclus: afspraken over te leveren producten alsmede wijze en momenten van bespreking
- uitbreiding en professionalisering van de Centrale StudentenAdministratie, resulterend in een aanzienlijke verbetering en versnelling van de informatieverstrekking met betrekking tot (her)inschrijvingen, studievoortgang en –rendement (onderdeel doelstelling 9)
- instelling stuurgroep ARBO: planmatige aanpak, beleidsontwikkeling, opzetten heldere structuur en procedures, voorlichting over risicofactoren (RSI, gehoorbescherming – dit laatste in samenwerking met het eveneens inmiddels opgerichte platform Gezondheid van het Conservatorium), diverse werkplekonderzoeken + noodzakelijke aanpassingen (onderdeel doelstelling 7)
- ingrijpende en succesvolle verdergaande verbetering I&A-voorzieningen (onderdeel doelstelling 7)
- uit een eind 2004 onder het onderwijsondersteunende personeel gehouden tevredenheidsonderzoek kwam de interne communicatie als te verbeteren punt naar voren. In dit kader is in 2005 al het blad 'Codarts Personal' geïntroduceerd; in 2006 heeft de aandacht zich geconcentreerd op vormgeving en ontwikkeling van het Codarts Intranet (onderdeel doelstelling 7). Tevens wordt in de periodiek plaatsvindende kwaliteitszorgbijeenkomsten met het onderwijsondersteunende personeel regelmatig aandacht besteed aan inhoudelijk relevante thema's om op deze wijze de bekendheid met en betrokkenheid bij dergelijke ontwikkelingen te vergroten.

Voornemens 2007

Naast de voortdurende verbeterings-/vernieuwingstrajecten in het onderwijs richt de aandacht zich voor wat betreft de interne organisatie op:

- herinrichting salarisadministratie (zie hiervoor)
- verdere stroomlijning, verbetering en vastlegging van financieel-administratieve en onderwijsondersteunende processen (studenteninstroom, vaststelling jaartaken, vastlegging onderwijsvraag c.a.)
- interne communicatie: afronding, introductie en verdere vervolmaking Codarts Intranet

7.2 Doelmatig en doeltreffend

De in het Codarts Ontwikkelingsplan opgenomen doelstellingen, concreet beoogde resultaten en daartoe te verrichten activiteiten zijn vrijwel zonder uitzondering gedefinieerd per ultimo 2008. Dit betekent dat de mate van doelrealisatie (doeltreffendheid) tussentijds niet in harde cijfers uit te drukken is.

Het ontwikkelingsplan toont bovendien een buitengewoon hoog ambitieniveau: een flink aantal brede doelstellingen en een veelheid aan concreet beoogde resultaten en bijbehorende activiteiten, die bovendien zeer divers van karakter zijn. Daarenboven doen zich uiteraard nieuwe, andere ontwikkelingen voor – en dat zullen er met het verstrijken van de tijd alleen maar meer worden –

die niet in het ontwikkelingsplan waren voorzien maar wel hun effecten op de organisatie hebben (bijvoorbeeld de nieuwe circusopleiding die met ingang van het schooljaar 2006-2007 wordt aangeboden).

Dit alles maakt dat zorgvuldige fasering en prioriteitstelling van groot belang zijn: niet alles kan tegelijk en niet alles kan van vandaag op morgen. Een positieve ontwikkeling is dat dit besef in toenemende mate in de organisatie doordringt: langzaam maar zeker worden steeds meer heldere keuzes gemaakt/prioriteiten gesteld en wordt stapeling van te veel ambities tegelijk wat meer vermeden.

Na de eerste twee volle werkingsjaren van het ontwikkelingsplan mag worden geconstateerd dat de uitvoering goed op koers ligt: een aantal vrij wezenlijke onderdelen is inmiddels gerealiseerd en veel activiteiten die een langere doorlooptijd zullen kennen zijn in gang gezet.

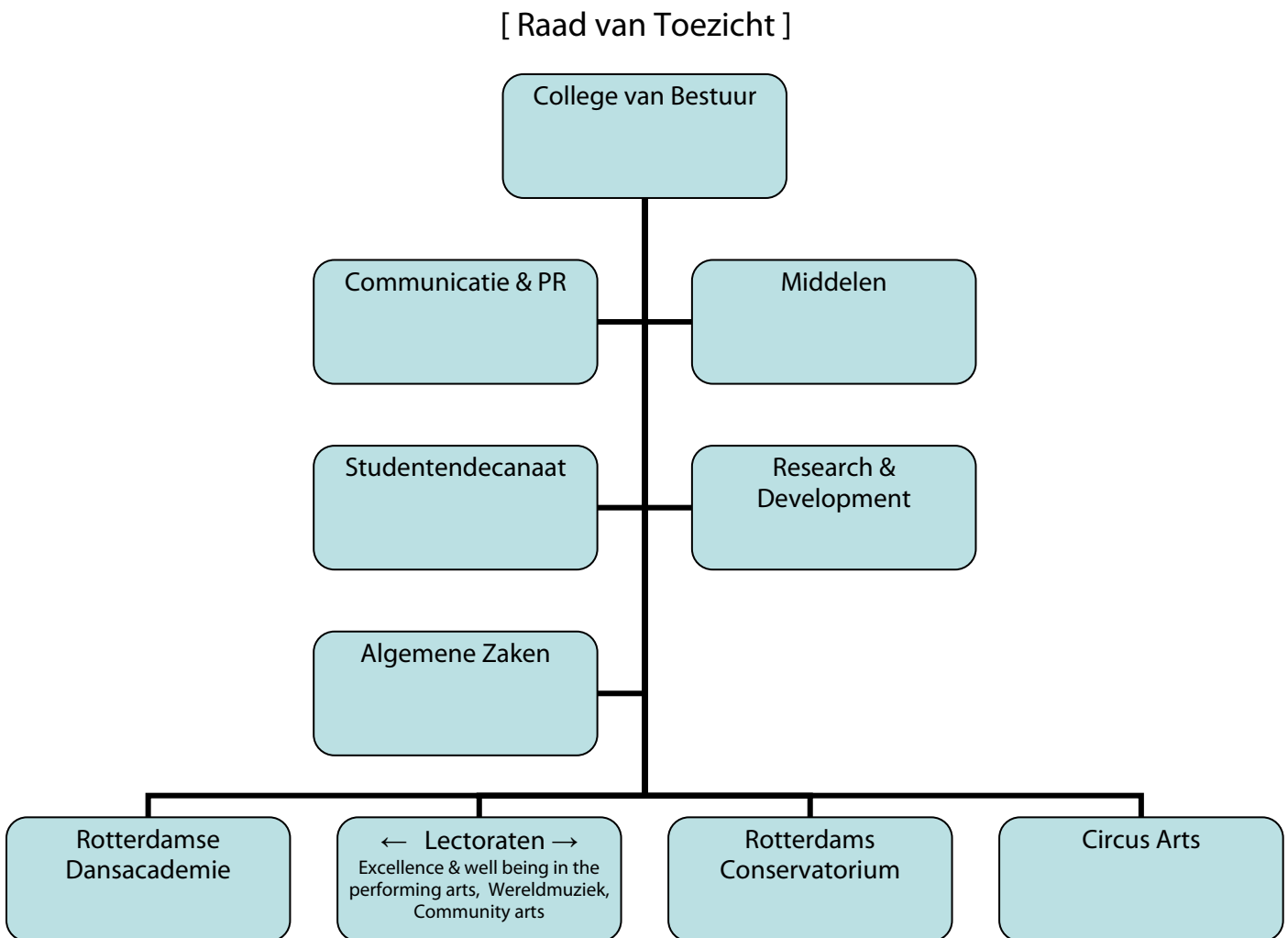
Wat de vraag naar de doelmatige uitvoering van taken betreft kan in zijn algemeenheid worden vastgesteld dat Codarts een organisatie is met relatief weinig overhead, waar (derhalve) een relatief groot deel van de beschikbare middelen ten gunste komt aan het primaire proces. Tal van nieuwe ontwikkelingen, taken en veranderingsprocessen in en naast het directe onderwijs worden vrijwel zonder uitzondering binnen de beschikbare capaciteit (in mensen en middelen) opgevangen –met overigens alle gevolgen voor de werkdruk van dien.

In 2006 heeft, conform het voornemen daartoe, de eerste ronde plaatsgevonden van een ombuigingsoperatie die gericht is op het maken van heldere keuzes tussen mogelijke bezuinigingen/taakverminderingen en wensen voor nieuw beleid/nieuwe prioriteiten (zowel financieel als beleidsmatig derhalve). Gelet op de vele ambities in combinatie met het financieel perspectief op langere termijn zal ook de komende jaren een systematische inventarisatie van efficiency- en inkomstenverhogende alsmede ombuigingsmaatregelen deel uitmaken van het begrotingsproces.

8 Organisatie en bestuur

8.1 Personeel en Organisatie

Codarts bestaat naast het bestuur en de opleidingen uit een vijftal stafafdelingen (in de overzichten in paragraaf 8.1.2 gezamenlijk als 'centrale dienst' opgenomen): Communicatie & PR, Middelen, het studentendecanaat, Research & Development en Algemene Zaken. Behalve de traditionele staftaken zijn hierin tevens onderdelen opgenomen die naar de aard van de werkzaamheden rechtstreeks tot het primaire proces behoren, zoals de afdeling productie + audiovisuele middelen & instrumentenbeheer (onderdeel van Algemene Zaken; zie ook 6.1).

8.1.1 Personeelsbeleid

Voor de werkzaamheden van Bureau P&O vormen het Codarts Ontwikkelingsplan 2004 – 2008, het daarvan afgeleide Personeelsbeleidsplan 2005-2008 en de activiteiten 2006 Personeel en Organisatie de belangrijkste bronnen. Daarnaast heeft P&O zoals ieder jaar ook een aantal initiatieven genomen op basis van interne signalen en/of externe ontwikkelingen. Een voorbeeld van het laatste is het bezoek van de Arbeidsinspectie, dat zorgde voor een aantal ook in 2007 terugkerende activiteiten op ARBO gebied.

In de bijlage Kengetallen Personeel zijn belangrijkste schema's en grafieken met personeelsinformatie opgenomen.

Beoordelen en belonen

Het opzetten van het nieuwe beoordelings- en beloningssysteem conform de CAO-HBO heeft veel personele capaciteit van het bureau P&O gevraagd.

In het voorjaar 2006 is een eerste versie van de notitie met de vernieuwde systematiek op de managementdagen in Zeeland besproken met alle betrokken leidinggevenden. Daarna zijn er in het hoofdgebouw voorlichtingssessies geweest voor alle medewerkers. Bovendien hebben de vakcentrales de gelegenheid gekregen zich over dit concept uit te spreken. Daarbij ging het vooral over de uitgangspunten en de contouren van het vernieuwde systeem.

Bij de uitwerking in het najaar bleek dat er meer tijd nodig was. Het voldoen aan alle in de CAO-HBO gestelde eisen en het opzetten van een professionele gesprekscyclus in een kleine organisatie met veel parttimers in specialistische functies met een kleine taakomvang vraagt een goede voorbereiding, met de nadruk op voldoende gekwalificeerde beoordelaars.

Het jaar 2007 wordt nog als een proefjaar beschouwd; in 2008 moet het beoordelingssysteem volledig operationeel zijn.

Lokaal overleg vakcentrales

In het voorjaar 2006 heeft het CvB overleg gevoerd met de vakcentrales over de volgende onderwerpen:

- de compensatie voor de gedupeerden van Kids Concern
- de vernieuwde uitvoeringsregeling Toelage Onregelmatige Dienst
- het afronden van de invoering van het functie waarderingssysteem
- de eerste opzet van het vernieuwde beoordelings – en beloningssysteem

Het najaarsoverleg met de vakcentrales is op verzoek van Codarts verschoven naar 2007.

Werving en selectie

Zoals elk jaar faciliteert Bureau P&O het werving- en selectieproces voor nieuwe medewerkers en docenten. Het gaat dan om het adviseren over de vacatureteksten, het in overleg met Communicatie & PR selecteren van adequate media om te adverteren, het verzamelen van de reacties, het verdelen van de reacties onder de commissieleden, het uitnodigen van kandidaten, adviseren over de arbeidsvoorwaarden en het opstellen van de arbeidsovereenkomst.

Het opstellen van de vacatureteksten en advertentieteksten bleek met het vernieuwde Fuwasys eenvoudiger te verlopen.

In 2006 is voor 18 vacatures extern geworven, 6 vacatures voor docenten en 12 vacatures voor administratief ondersteunend personeel. Ook het bureau P&O kende in 2006 een aantal vacatures, waardoor nu 3 nieuwe medewerkers de werkzaamheden op het bureau uitvoeren. Overige vacatures zijn intern opgelost.

In de huidige personeelsformatie hebben de medewerkers een gemiddelde diensttijd van:

- Centrale Dienst	4,1	jaar
- Rotterdams Conservatorium	8,5	jaar
- Rotterdamse Dansacademie	11,7	jaar
- Codarts, Hogeschool voor de Kunsten	7,9	jaar

Communicatie: de Codarts Personal

Samen met Communicatie & PR heeft Bureau P&O het blad Codarts Personal verder vorm en inhoud gegeven, waardoor o.a. actuele informatie op personeelsgebied verspreid wordt onder alle medewerkers. P&O streeft er daarbij naar de betrokkenheid van de medewerkers bij Codarts te versterken. In het volgende medewerkerstevredenheidsonderzoek zal hierover navraag worden gedaan. Belangrijke P&O onderwerpen in Personal waren:

- HBO - CAO 2006/2007,
- Nieuwe zorgverzekeringswet,
- Salarisspecificatie,
- Levensloopregeling,
- Fietsregeling,
- Bezetting Bureau P&O,
- Collectieve zorgverzekering,
- ARBO

Jaartaken en arbeidsovereenkomsten

Aan het begin van ieder studiejaar is het voor Bureau P&O weer een grote inspanning om de jaartaken en daaraan ontleende arbeidsovereenkomsten met docenten op tijd in orde te maken. Belangrijke oorzaken voor de drukte in die periode vormen de vele gespecialiseerde, en dus beperkt inzetbare docenten, de late bekendheid met de definitieve studentenaantallen en de veranderingen in het onderwijs aanbod, zoals bijvoorbeeld in 2006 de start van de bacheloropleiding Circus Arts. Ook het aantal parttimers, met name bij het Conservatorium, zorgt voor een groot aantal mutaties.

Uit de kengetallen blijkt dat het aantal medewerkers bij Codarts in 2006 ten opzichte van vorig jaar gestegen is van 321 naar 352 (zie ook bijlage Kengetallen). Het groeiende aantal studenten, o.a. door de nieuwe circusopleiding is daarvan de belangrijkste oorzaak.

Deskundigheidsbevordering

De voorgenomen deskundigheidsontwikkeling van de administratieve medewerkers op het gebied van computer en software gebruik heeft door andere prioriteiten en de personeelwisselingen binnen P&O geen verdere uitvoering gekregen. De in 2005 ingang gezette cursussen als onderdeel van het digitaal rijbewijs zijn begin 2006 afgerond. Regelmatig worden docenten geschoold, waarbij in 2006 het accent lag op de beheersing van de Engelse taal, de voertaal van het onderwijs in de Dansacademie en een deel van het Conservatorium onderwijs. Ook administratieve medewerkers en medewerkers van het bureau Research and Development namen deel aan deze cursus. Verder is er veel aandacht besteed aan individuele ontwikkeling, zowel op verzoek van de medewerker als op initiatief van de leidinggevende; dit betreft onder andere managementopleidingen, functiespecifieke opleidingen, coachingstrajecten en congressen.

ARBO

In het najaar van 2006 heeft de Arbeidsinspectie Codarts bezocht en geconstateerd dat er in vergelijking met het vorige bezoek vooruitgang is geboekt op diverse ARBO-gerelateerde terreinen, zoals het rookverbod, de klimaatregulerende maatregelen op het Kruisplein, het aanbrengen van zonwering, het verplaatsen van de kopieermachines naar de gang en het opleiden van een preventiemedewerker.

De Inspectie adviseerde dringend een aantal werkplekken in een van de docentwerkruimtes (overigens opnieuw) aan te passen, de voorlichting over RSI/werkplekinrichting en gehoorbescherming te intensiveren en te komen tot een meer planmatige aanpak van het ARBO beleid.

P&O heeft in samenwerking met Kwaliteitszorg deze adviezen opgepakt en de ambities en acties van Codarts gebundeld in een plan van aanpak voor ARBO-zaken. Dit plan wordt door de daartoe ingestelde ARBO stuurgroep in 2007 verder uitgewerkt, waarbij het aanpassen van de docentwerkplekken in de desbetreffende ruimte en de genoemde voorlichting (voor wat betreft de gehoorbescherming uiteraard in nauwe samenwerking met het platform gezondheid van het RC) hoge prioriteit krijgen. Tevens zullen ook op de andere Codarts locaties preventiemedewerkers (met eveneens specifieke deskundigheid op het gebied van werkplekinrichting) worden opgeleid zodat er een adequate ARBO infrastructuur tot stand komt. In 2006 zijn er drie werkplekonderzoeken geweest.

Verzuim

De gemiddelde verzuimduur binnen Codarts is 10,24 dagen. Dit aantal dagen is hoger dan voorgaande jaren, omdat een aantal medewerkers langdurig ziek is. Door het beperkt aantal zieken hebben de langdurig zieke medewerkers (4) veel invloed op het gemiddelde.

De gemiddelde kortverzuimduur is 3,9 dagen. De centrale dienst kent een gemiddelde van 3,7 dagen, het Conservatorium 4,2 dagen en de Dansacademie 3,6 dagen.

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage is 1%. Bij de centrale dienst is dit percentage 1,7% tegenover 1,45% in 2005, bij de Dansacademie is het 1% (2005: 0,42%) en bij het Conservatorium 0,8% (2005: 0,37%).

Er is dus ook een stijging waarneembaar in het ziekteverzuimpercentage.

Gemiddeld meldt iedere medewerker zich 1,2 maal per jaar ziek. Bij de Dansacademie en het Conservatorium meldt men zich gemiddeld slechts 1 maal per jaar ziek. In 2006 zijn 128 medewerkers van Codarts in het geheel niet ziek geweest. Er is een minimaal verschil op te merken tussen de leeftijdscategorieën, vrouwen melden zich gemiddeld iets vaker ziek dan mannen.

8.1.2 Kengetallen personeel

In 2006 werkten bij Codarts 352 medewerkers, een groei van 31 personen oftewel 9,7%. Het aantal medewerkers in het conservatorium steeg tot 217 (+ 8,5%), en in de dansacademie tot 52 (+ 10,6%).

De groei van het aantal medewerkers komt onder andere door de start van de nieuwe opleiding Circus Arts per 1 september 2006.

Daarnaast is hogeschoolbreed een aantal gastdocenten toegevoegd aan de vaste bezetting. In samenwerking met de coördinator kwaliteitszorg en de salarisadministratie zijn alle medewerkers administratief ondergebracht bij de dienst of de opleiding waar zij functioneel toe behoren. Een beperkt aantal medewerkers wisselde daardoor van organisatieonderdeel.

Meer studenten zorgen logischerwijs ook voor meer FTE's. De hogeschoolbrede groei in FTE's bedraagt 8,8%, in aantal tot 198 FTE. In het Conservatorium steeg het aantal FTE's met 9,1% (tot 95), de Dansacademie kende een groei in FTE's van 3,0% (tot 34).

Verdeling man - vrouw

Het percentage mannen binnen Codarts daalde met 0,6 %, logischerwijs steeg het percentage vrouwen met hetzelfde percentage. De verhouding man- vrouw in 2006 wordt daarmee 68,2% (man) en 31,8% (vrouw). Dit is een minimale verschuiving ten opzichte van vorig jaar, voornamelijk veroorzaakt door een beperkte groei (5) van het aantal vrouwen in het Conservatorium.

Verdeling fulltime-/parttime-aanstelling

Het aantal fulltimers is hogeschoolbreed toegenomen met 7,2 %, tot 74 personen. De toename is gevolg van een groei in de centrale dienst van 2 en bij het Conservatorium van 3 personen, terwijl het aantal fulltimers in de Dansacademie gelijk blijft.

Bij de parttimers is een groter verschil zichtbaar. De parttimers groeien met 10,3% met een verschil in personen van 252 in 2005 naar 278 in 2006. Aan dit verschil dragen alle drie de organisatieonderdelen bij, t.w. :

- de centrale dienst + 23,3% (van 30 naar 37),
- het Conservatorium + 7,5% (van 185 naar 199),
- de Dansacademie + 13,5% (van 37 naar 42).

Verdeling vast – tijdelijk bij fulltimers en parttimers

Het werven van (nieuwe) studenten met een hoog artistiek ambachtelijk niveau vraagt van Codarts veel inspanning en blijft ieder jaar weer even avontuurlijk. Het resultaat van al deze inspanningen valt moeilijk te voorspellen, waardoor het vaststellen van de onderwijsvraag voorafgaand aan de start van het collegejaar enig risico's met zich meebrengt.

Sturen op de uiteindelijke samenstelling van de studentenpopulatie zowel in kwantitatieve en vooral in kwalitatieve zin is slechts beperkt mogelijk. Daardoor stabiliseert de samenstelling van de studentenpopulatie in een laat stadium en is pas op 1 oktober de definitieve onderwijs- en personeelsbehoefte bekend.

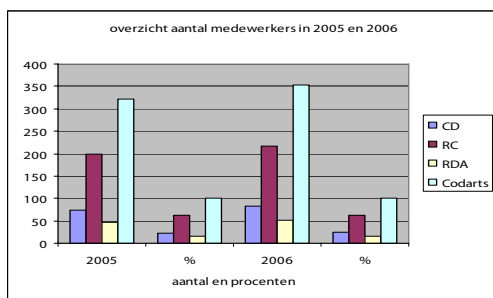
Vanwege de laat bekend zijnde en jaarlijks veranderende samenstelling van de studentenpopulatie en de hoge specialisatiegraad met daardoor de beperkte inzetbaarheid van docenten is flexibiliteit in de personeelsformatie het belangrijkste motto van het personeelsbeleid van Codarts.

Om aan de afstemming tussen de onderwijsvraag van studenten en de kwantitatieve en kwalitatieve personeelsbehoefte richting te kunnen geven volgt hier voor 2006 een overzicht van de fulltime en parttime aanstellingen met daarbij de invulling vast en tijdelijk. Om hierin een ontwikkeling te kunnen beschrijven en te analyseren zal P&O het overzicht jaarlijks publiceren.

	fulltime vast		fulltime tijdelijk		parttime vast		parttime tijdelijk	
	2006	%	2006	%	2006	%	2006	%
CD	31	67,4	15	32,6	21	56,8	16	43,2
RC	14	77,8	4	22,2	110	55,3	89	44,7
RDA	9	90,0	1	10,0	29	69,0	13	31,0
Codarts	54	73,0	20	27,0	160	57,6	118	42,4

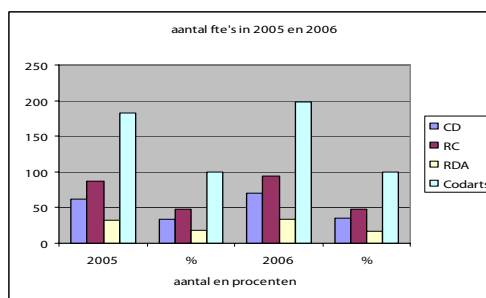
tabel/grafiek *het aantal medewerkers*

	aantal medewerkers			
	2005	%	2006	%
CD	74	23,1	83	23,6
RC	200	62,3	217	61,6
RDA	47	14,6	52	14,8
Codarts	321	100	352	100

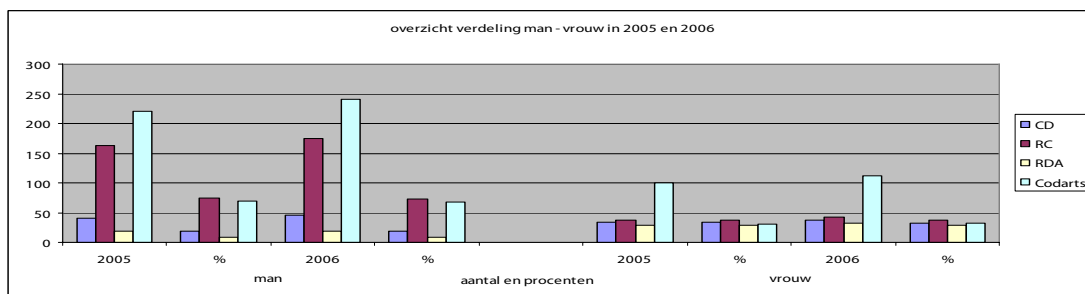
tabel/grafiek *het aantal FTE's*

	aantal fte			
	2005	%	2006	%
CD	62	34,1	70	35,1
RC	87	47,8	95	47,9
RDA	33	18,1	34	17,0
Codarts	182	100	198	100

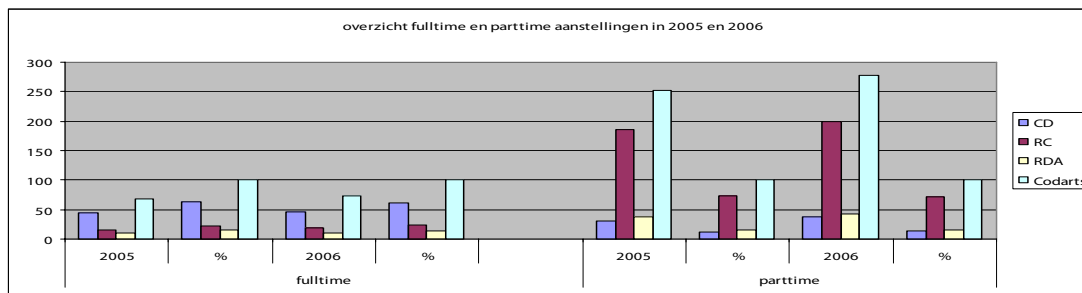
tabel/grafiek *de verhouding man- vrouw*

	man				vrouw			
	2005	%	2006	%	2005	%	2006	%
CD	40	18,1	46	19,2	34	34,0	37	33,0
RC	163	73,8	175	72,9	37	37,0	42	37,5
RDA	18	8,1	19	7,9	29	29,0	33	29,5
Codarts	221	68,8	240	68,2	100	31,2	112	31,8

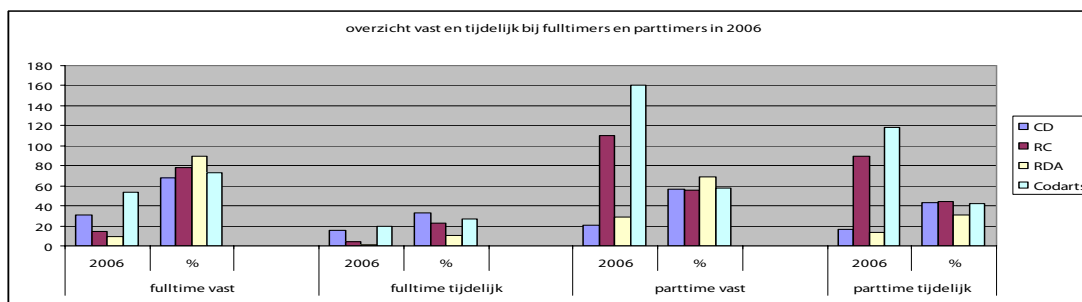
tabel/grafiek de verdeling fulltime – parttime aanstellingen

	fulltime				parttime			
	2005	%	2006	%	2005	%	2006	%
CD	44	63,8	46	62,2	30	11,9	37	13,3
RC	15	21,7	18	24,3	185	73,4	199	71,6
RDA	10	14,5	10	13,5	37	14,7	42	15,1
Codarts	69	100	74	100	252	100	278	100

tabel/grafiek de verdeling vast- tijdelijk bij fulltimers en parttimers

	fulltime vast		fulltime tijdelijk		parttime vast		parttime tijdelijk	
	2006	%	2006	%	2006	%	2006	%
CD	31	67,4	15	32,6	21	56,8	16	43,2
RC	14	77,8	4	22,2	110	55,3	89	44,7
RDA	9	90,0	1	10,0	29	69,0	13	31,0
Codarts	54	73,0	20	27,0	160	57,6	118	42,4

8.2 Bestuur

Vanuit het ontwikkelingsplan en de missie stelt het College van Bestuur de kaders vast waarbinnen de opleidingsdirecteuren, de directeur Middelen en de directeur AZ hun beleid voeren. De lectoraten en de stafafdelingen Communicatie & PR, Personeel & Organisatie (onderdeel van de afdeling Middelen) en Research & Development vallen direct onder de verantwoordelijkheid van het College van Bestuur.

Ieder jaar leggen het College van Bestuur en het management afspraken over gewenste resultaten vast in de jaarplannen van de verschillende eenheden. Op basis van de afdelingsjaarverslagen en tussentijdse voortgangsbesprekingen wordt de voortgang bewaakt en worden afspraken gemaakt voor het komende jaar.

Op deze manier beoogt het College van Bestuur het resultaatgericht werken te vergroten. Daarnaast biedt deze werkwijze de verschillende eenheden een grotere mate van vrijheid om binnen de kaders zelf te bepalen hoe zij de afgesproken resultaten bereiken.

Voor 2006 kende het College van Bestuur een aantal prioriteiten:

- allereerst is de verdere uitvoering van het Ontwikkelingsplan ter hand genomen. Als kunstvakhogeschool kent Codarts een zeer bevolgen en betrokken team van medewerkers. Samen met het management heeft het College van Bestuur middels verschillende

informatiebijeenkomsten en werksessies het belang van integrale beleidsontwikkelingen en daarbij behorende activiteiten onder de aandacht gebracht;

- op opleidingsniveau heeft het College samen met de directie van het Rotterdams Conservatorium de prioriteit gelegd bij de herprofilering van de muziekopleidingen. Codarts wil bij de top van het kunstvakonderwijs horen en wil dit door middel van een glashelder profiel en een stevig onderwijsprogramma bereiken;
- daarnaast is opnieuw veel aandacht gegaan naar de ontwikkeling van de major-minorstructuur. Gezien de hoge eisen die aan de vakambachtelijkheid van de student worden gesteld, kent het kunstvakonderwijs van oudsher een 'vol' programma waarbinnen de student weinig keuzevrijheid heeft. Omdat Codarts gelooft in de zelfbewuste student en vraaggestuurd onderwijs, zal middels de major- minorstructuur de keuzevrijheid van de student aanzienlijk worden vergroot. In september 2006 heeft de student voor de eerste maal kunnen kiezen uit een gevarieerd minor-aanbod;
- met betrekking tot de dans is de meeste aandacht uitgegaan naar de accreditatie. In overleg met de directie Dans heeft Codarts zoveel mogelijk getracht om het eigen beleid en niet alleen het accreditatiekader als richtinggevend te beschouwen voor noodzakelijke verbetertrajecten.

Bezoldiging

Codarts kent een tweehoofdig College van Bestuur. De voorzitter van het College van Bestuur is in vaste dienst bij de Hogeschool vanaf 1999. Het totaal aan arbeidskosten bedroeg in 2006 inclusief het werkgeversaandeel in pensioenlasten, sociale premies en emolumenten €132.845.

Het tweede lid van het College van Bestuur is aangesteld in 2006. Het totaal aan arbeidskosten voor dit collegelid bedroeg in 2006 inclusief het werkgeversaandeel in pensioenlasten, sociale premies en emolumenten €50.428.

8.3 Horizontale en verticale verantwoording

Naar de Minister van OC&W geldt de zogenaamde externe verticale verantwoording, onder horizontale verantwoording wordt de verantwoording richting medewerkers en studenten, het werkveld, georganiseerde beroepsgroepen, (lokale) overheden en andere stakeholders verstaan. Intern is de verticale verantwoording geregeld door middel van de Raad van Toezicht die toeziet op het handelen van het College van Bestuur. Daarnaast is de horizontale verantwoording wettelijk vastgelegd via de medezeggenschapsraad.

Codarts kent verschillende vormen van verantwoording en dit jaarverslag is er één van. De hogeschool wil graag de transparantie en betrokkenheid vergroten. Afgelopen jaar heeft de website van Codarts daarbij een belangrijke functie vervuld. Daarnaast zijn de beroepenveldcommissies regelmatig bij elkaar geweest zijn betrokkenen regelmatig uitgenodigd voor belangrijke evenementen binnen de hogeschool. Ook is in 2006 een start gemaakt met intranet.

8.3.1 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht ziet toe op een adequate besturing van Codarts door het College van Bestuur. De Raad concentreert zich hierbij op de realisatie van de doelstellingen van de hogeschool, de strategie en het beleid, de daaruit voortvloeiende resultaatontwikkeling en de financiële situatie van Codarts. Daarnaast acht de Raad van Toezicht het van belang om voldoende betrokken te zijn bij de hogeschool. Hiertoe worden frequent voorstellingen van de hogeschool bezocht en laat de Raad zich graag uitnodigen voor bijzondere gelegenheden om de sfeer en de vitaliteit van de instelling te proeven. In 2006 is de Raad van Toezicht uitgebreid en is mevrouw A. de Bruijn als nieuw lid benoemd. De Raad van Toezicht ontvangt een vergoeding in de vorm van vacatiegeld ter hoogte van € 1500,- per jaar.

De Raad van Toezicht is in 2006 vier maal bij elkaar geweest, altijd in het bijzijn van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht heeft goedkeuring gegeven aan de jaarrekening 2006 en de begroting 2007, alsmede aan de bouw van het World Music and Dance Centre en de start van Circus Arts. Behalve over managementrapportages heeft de Raad van Toezicht met name

gesproken over de ontwikkeling van de nieuwe opleiding Circus Arts en de voortgang van de bouw van het WMDC. Ook zijn de accreditatie dans en master of Music aan bod gekomen. De Raad van Toezicht heeft ook met het College van Bestuur gesproken over een treasurybeleid.

Voor de opleiding Circus Arts heeft de Raad van Toezicht geconstateerd dat het voor een kleine hogeschool als Codarts het starten van een opleiding een ingrijpend proces is. In overleg met de Raad van Toezicht is daarom dat de opleiding pas van start kan gaan als de accreditatie van de opleiding is afgerond en er voldoende borging is voor de kwaliteit van de opleiding. Na de accreditatie heeft de Raad van Toezicht ook de financiële consequenties in kaart gebracht en met het College van Bestuur besproken.

Regelmatig heeft de Raad van Toezicht gesproken over de voortgang van de bouw van het WMDC. Hierbij zijn de financiële randvoorwaarden, de organisatorische inbedding van het management van het WMDC en bouwkundige aspecten aan bod gekomen.

Verder heeft de Raad van Toezicht in 2006 ingestemd met het aanstellen van een tweede lid van het College van Bestuur. De interne gang van zaken vroeg dermate veel aandacht dat de huidige voorzitter van het College van Bestuur te weinig toekwam aan externe betrekkingen. De Raad van Toezicht stemde in met aanstelling van de directeur middelen tot tweede collegelid.

Tenslotte heeft de Raad van Toezicht in een 'open discussie' een gesprek gevoerd met de medezeggenschapsraad. In dit gesprek is met name gesproken over de interne communicatie en het gebruik van de onderwijsruimte.

Renumeratiebeleid

Binnen de kaders van de Branchecode Governance heeft de Raad een voorkeur voor een tijdelijke aanstelling met de mogelijkheid tot een structurele prestatiebonus.

Daarnaast wordt uiteraard rekening gehouden met in het verleden gesloten overeenkomsten, hetgeen voor de voorzitter van het College van Bestuur neerkomt op een aanstelling voor onbepaalde tijd en voor het andere lid van het College van Bestuur betreft het een tijdelijke aanstelling. Daarbij behoudt de Raad van Toezicht zich het recht voor een incidentele beloning te verstrekken bij uitzonderlijk goede prestaties.

8.3.2 Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad, samengesteld uit vertegenwoordigers van alle geledingen van Codarts, geeft mede richting aan de veranderingen waarmee de hogeschool te maken krijgt. De MR vertegenwoordigt de specifieke deskundigheid van de verschillende afdelingen en daarmee het menselijk kapitaal van de organisatie, het onderwijzend personeel en de studenten. De MR maakt gebruik van het wettelijk vastgestelde recht op inspraak door zich op onafhankelijke wijze te informeren, te adviseren en na rijp beraad al of niet in te stemmen met voorgestelde veranderingen.

De MR vergaderde in het kalenderjaar 2006 zeven keer onderling, vier maal met het CvB en een keer met zowel het College van Bestuur als de Raad van Toezicht.

Ingestemd werd onder andere met het Jaarverslag Codarts 2005, het Onderwijs en Examenreglement 06/07, het noodplan, voorstel onregelmatigheidstoelage Codarts, de aanstelling van een tweede lid van het College van Bestuur, de oprichting van de stichting WMDC.

De MR en het College van Bestuur hebben regelmatig gesproken over meer en betere studieruimtes. Door een gebrek aan studieruimte komt de mogelijkheden voor zelfstudie van de studenten onder druk te staan. Veel studenten kunnen om uiteenlopende redenen niet thuis studeren. Met de oplevering van het WMDC is er meer ruimte ontstaan voor studenten en docenten. Verder wordt vastgesteld dat het van belang is dat eenieder, docenten en studenten zich aan de spelregels van het gebruik van de studieruimtes moet houden.

Naar aanleiding van het personeelstevredenheidonderzoek is met de MR afgesproken om te komen tot een verbetering van de interne communicatie. Het CvB presenteert een plan van aanpak hiervoor. In het plan van aanpak is een aantal acties geformuleerd rond de introductie van intranet. Intranet is de motor om de interne communicatie voor docenten, medewerkers en studenten te bevorderen. Het nodigt de afdelingen hun informatie beschikbaar te maken en bevordert de uitwisseling van informatie. De MR is tevreden met het plan en stelt vast dat de goede prioriteiten zijn gekozen. Ook geeft de MR aan dat er in 2006 al meer werk is gemaakt van de interne communicatie via Personal en de website.

9 Toelichting bij de jaarrekening

9.1 Grondslagen

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig de richtlijnen van het ministerie van OC en W voor de jaarverslaggeving Hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kosten. Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn, voor zover niet anders is vermeld, gewaardeerd tegen aanschaffingskosten, verminderd met afschrijvingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een percentage van de aanschaffingskosten, gebaseerd op de geschatte levensduur. De jaarlijkse afschrijving op het gebouw aan het Kruisplein is berekend op basis van een 30-jarige annuïteit, met een restwaarde van rond de € 7,7 miljoen.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Langlopende schulden

Onder langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan een jaar. De op korte termijn, binnen een jaar, verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schuld.

Resultaatbepaling

Het jaarresultaat wordt bepaald door de opbrengsten te verminderen met de kosten en lasten over dezelfde periode. Daarbij worden baten aan het verslagjaar toegerekend voor zover de betreffende prestaties zijn verricht door verkoop en levering.

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen over het boekjaar worden opgenomen tegen het definitief of voorlopig door het ministerie vastgestelde bedrag respectievelijk het te ontvangen bedrag volgens eigen berekening.

Buitengewone baten en lasten

De buitengewone baten en lasten betreffen resultaten welke niet uit de normale bedrijfsuitoefening voortkomen en van incidentele aard zijn.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

9.2 Toelichting op de balans

9.2.1 Activa

Vaste activa

De boekwaarde van de vaste activa is gestegen van € 25,3 tot € 27,1 miljoen. Deze stijging is geheel het gevolg van de renovatie en uitbreiding van het gebouw aan de Pieter de Hoochweg. In dit gebouw is gedurende het boekjaar circa € 2,1 miljoen geïnvesteerd. In totaal bedraagt de investering per balansdatum een totaalbedrag van ruim € 4,1 miljoen; aan subsidies is een bedrag ontvangen van € 1.640.000 (opgenomen als egalisatiereserve onder de passiva). Besloten is om de gehele investering te activeren.

Overige investeringen betreffen vooral inventaris en apparatuur; in totaal is circa € 350.000 geïnvesteerd waartegenover een vrijwel even groot bedrag aan afschrijvingen stond.

Vorderingen

De vorderingen op de in de hoofdvestiging gevestigde HAVO was per balansdatum in totaal €723.000; in 2005 was deze vordering nog € 650.000. De sterke stijging is het gevolg van het feit dat de periode 2000-2004 in beeld is gebracht, waaruit een aanvullende claim op de scholengemeenschap naar voren kwam van circa € 360.000. Na balansdatum is deze claim erkend en ook inmiddels betaald. Medio 2007 stond van het genoemde totaalbedrag nog €109.000 open; ook over dit resterende bedrag is geen inhoudelijke discussie meer. Afhandeling wordt op korte termijn verwacht.

Liquide middelen

De stand van de liquide middelen is gedaald van € 4.1 tot € 1 miljoen, vooral een gevolg van de voortgaande investering in het gebouw aan de Pieter de Hooghweg. De wijze waarop de liquide middelen bij de banken zijn uitgezet voldoet aan de rijksvoorschriften terzake

9.2.2 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is gedaald als gevolg van het hierop in mindering gebrachte negatieve exploitatieresultaat.

Egalisatierekening investeringssubsidies

Als gevolg van de gedurende het boekjaar ontvangen investeringssubsidies voor de renovatie en uitbreiding van de vestiging aan de Pieter de Hoochweg stijgt de egalisatierekening van circa € 850.000 tot ruim € 1,6 miljoen. Op aanwijzing van de accountant wordt deze investering bruto verantwoord: na afronding van het project wordt tegenover de afschrijving op de bruto-investering deze egalisatierekening geamortiseerd.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening daalt als gevolg van het in 2006 uitgevoerde onderhoud. De voorziening is zodanig ruim dat voor dit verslagjaar geen dotatie wordt gedaan.

Wachtgelden

Aan de voorziening voor wachtgelden is onttrokken in verband met beëindiging van enkele ontslagprocedures.

Inrichting WMDC

De in het verslagjaar 2005 getroffen voorziening voor de inrichting van het gebouw aan de Pieter de Hoochweg (waarin het WMDC is gevestigd) is in 2006 volgens planning aangewend.

Verbetering bedrijfsvoering

De in het verslagjaar 2005 getroffen voorziening voor de verbetering van de bedrijfsvoering is conform de bestemming aangewend voor (tijdelijke) capaciteitsuitbreiding teneinde een impuls te kunnen geven aan verbetering van de bedrijfsvoering.

Langlopende schulden

Ten behoeve van de bouw en inrichting van de hoofdvestiging is in 1998/1999 bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten een hypothecaire lening afgesloten, onderverdeeld in drie gedeelten. De oorspronkelijke hoofdsom was € 13,6 miljoen.

€ X 1.000	Schuldrest Ult. 2006	Schuldrest Ult. 2005	Rente %	Conversie - datum
Lening 1	3.872	3.970	4,85	15-10-2008
Lening 2	3.970	4.063	4,85	10-05-2014
Lening 3	4.042	4.125	5,80	01-10-2009

Onder de schuldrest is niet opgenomen het in het volgend jaar af te lossen totaal bedrag (voor 2007: € 288.000; zie kortlopende schulden aan kredietinstellingen).

9.2.3 Exploitatierkening

De exploitatie vertoont een nadelig saldo van € 660.000, waarbij in de begroting nog werd uitgegaan van een sluitende exploitatie. De problematiek is veroorzaakt doordat:

- achteraf is gebleken dat bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van onjuist inzicht in het feitelijk aanwezige personeelsbestand; inmiddels is hierop corrigerende actie ondernomen;
- de invoering van de major-minorstructuur in het najaar van 2006 heeft geleid tot niet-begrote extra personeelskosten; inmiddels zijn besluiten genomen om in het aanbod van minoren meer structuur aan te brengen teneinde tot een grotere kostenefficiëntie te komen;
- bij het uitvoeren van diverse projecten (onder andere leidend tot het inzetten van extra personeel/gastdocenten) heeft onvoldoende budgetbewaking plaatsgevonden;
- in de sfeer van organisatie- en beheerskosten zijn tegenvallers opgetreden op het gebied van accreditatiekosten (€ 50.000), kopieerkosten in verband met een afrekening over voorgaande jaren (€ 50.000) en accountantskosten (€ 20.000).

9.3 Helderheid in bekostiging

Ten aanzien van de rekenschapthema's meldt Codarts dat zij geen onderdelen van onderwijsprogramma's van in het CROHO geregistreerde opleidingen aan een private organisatie dan wel andere bekostigde instellingen uitbesteedt. Daarnaast kent Codarts nauwelijks besteding van publieke middelen aan private activiteiten. Codarts beoogt in dit kader haar contractonderwijs kostenneutraal te realiseren en die onderdelen waarvoor dit niet lukt geen doorgang te laten vinden.

Codarts biedt alleen contractonderwijs aan dat in de lijn ligt met de werkzaamheden waarvoor de hogeschool een rijksbijdrage ontvangt. Verder levert Codarts geen maatwerktrajecten voor bedrijven of publieke organisaties. Tot slot vermeldt Codarts in de bijlage van het jaarverslag alle officiële samenwerkingsverbanden en gerealiseerde uitwisselingen.

Bijlagen

B.1 Financiën

B.1.1 Balans per 31-12-2006

1	Activa	31-12-2006 EUR	31-12-2005 EUR
	Vaste activa		
1.1	Immateriële vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	27.141.828	25.308.265
1.3	Financiële vaste activa	0	0
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>27.141.828</u>	<u>25.308.265</u>
	Vlottende activa		
1.4	Vorraden	8.087	6.490
1.5	Vorderingen	2.432.708	2.003.401
1.6	Effecten	0	0
1.7	Liquide middelen	1.098.909	4.169.466
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>3.539.704</u>	<u>6.179.357</u>
	Totaal activa	<u><u>30.681.532</u></u>	<u><u>31.487.622</u></u>
2	Passiva		
		31-12-2006 EUR	31-12-2005 EUR
2.1	Eigen vermogen	12.015.656	12.811.217
	Totaal vermogen	12.015.656	12.811.217
2.3	Egalisatierekening investeringssubsidies	1.640.002	847.954
2.4	Voorzieningen	1.178.006	1.665.500
2.5	Langlopende schulden	11.821.063	12.109.267
2.6	Kortlopende schulden	4.026.805	4.053.684
	Vreemd vermogen	18.665.876	18.676.405
	Totaal passiva	<u><u>30.681.532</u></u>	<u><u>31.487.622</u></u>

B.1.2 Exploitatierkening 2006

	2006 EUR	Begroting 2006 EUR	2005 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	13.686.014	13.519.000	14.120.244
3.3 Collegegelden	1.768.069	1.768.000	1.565.085
3.4 Baten werk i.o.v. derden	1.841.380	696.000	1.889.993
3.5 Overige baten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal baten	<u>17.295.463</u>	<u>15.983.000</u>	<u>17.575.322</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	13.353.203	11.732.000	12.862.528
4.2 Afschrijvingen	661.221	654.000	770.069
4.4 Overige instellingslasten	<u>3.714.220</u>	<u>3.282.000</u>	<u>3.354.783</u>
Totaal lasten	<u>17.728.644</u>	<u>15.668.000</u>	<u>16.987.380</u>
Saldo baten en lasten	<u><u>-433.181</u></u>	<u><u>315.000</u></u>	<u><u>587.942</u></u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	55.922	310.000	115.336
5.2 Financiële lasten	<u>627.267</u>	<u>625.000</u>	<u>637.780</u>
Saldo fin. baten en lasten	<u>-571.345</u>	<u>-315.000</u>	<u>-522.444</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>-1.004.526</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>65.498</u></u>
6 Buitengewone bedrijfsvoering			
6.1 Buitengewone baten	362.000	0	479.241
6.2 Buitengewone lasten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>25.884</u>
Resultaat uit buitengewone bedrijfsvoering	362.000		453.357
Exploitatieresultaat	<u><u>-642.526</u></u>	<u><u>0</u></u>	<u><u>518.855</u></u>

B.1.3 Kasstroomoverzicht 2006

	2006 EUR	2005 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Exploitatieresultaat	-642.526	518.855
Overige mutaties EV	-153.035	-96.145
	<u>-795.561</u>	<u>422.710</u>
Afschrijvingen	661.221	770.069
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Voorraden	-1.597	0
- Vorderingen	-429.307	-163.512
- Effecten	0	0
- Kortlopende schulden	-26.879	956.921
	<u>-457.783</u>	<u>793.409</u>
Mutaties egalisatierekening	792.048	0
Mutaties voorzieningen	-487.494	-408.583
	<u>-287.569</u>	<u>1.577.605</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	-2.494.784	-2.365.912
Financiële vaste activa	0	0
	<u>-2.494.784</u>	<u>-2.365.912</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	-288.204	-274.116
Mutatie overige langlopende schulden	0	0
	<u>-288.204</u>	<u>-274.116</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>		
	<u>-3.070.557</u>	<u>-1.062.423</u>
Beginstand liquide middelen	4.169.466	5.231.889
Mutatie liquide middelen	-3.070.557	-1.062.423
	<u>1.098.909</u>	<u>4.169.466</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>		
	<u>1.098.909</u>	<u>4.169.466</u>

B.2 Samenstelling College van Bestuur

Mevr. drs. Jikkie van der Giessen, voorzitter
Lid Bestuur Stichting Nazomer Festival
Voorzitter Consumenten/Patiëntenplatform Het Klaverblad
Statenlid D66 Provincie Zeeland
Bestuurslid Stichting Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond
Lid raad van Toezicht Regionaal Pedagogisch centrum Zeeland

Dhr. drs. Kees Veerman, lid
Adviseur gemeente Amsterdam;
Lid van Raad van Commissarissen NV Stadsherstel Amsterdam
Lid van Raad van Commissarissen NV Zeedijk
Lid van Raad van Commissarissen BV Hallum

B.3 Samenstelling Raad van Toezicht

Dhr. mr. Henk Bosma (1943), voorzitter
Lid van de Raad voor Volksgezondheid en Zorg
Lid van de Raad van Commissarissen van Getronics tevens lid van het Audit Committee
Lid van de Raad van Commissarissen van de NV NOM (Noordelijke Ontwikkelingsmij.), van Synergia
Capital Partners BV en van Weathernews Benelux BV
Lid van de Raad van Toezicht van het Gemeentemuseum Den Haag

Dhr. mr. Paul Nouwen (1934)
Management adviseur
Een groot aantal maatschappelijke nevenfuncties, commissariaten bij onder andere Robein Leven en
de Stichting Ouderenhuisvesting Rotterdam, Voorzitter van het Platform Anders betalen voor Mobiliteit, de
Stichting Infilter, het Platform Goede Doelen en de Stichting North Sea Round Town, Vicevoorzitter van de EDBR,
Bestuurslid Museum Beelden aan Zee en de Stichting Vrienden van het Bachkoor Holland,

Dhr. dr. ir. Carel van Eykelenburg (1952)
Lid Raad van Bestuur Bank Nederlandse Gemeenten
Lid Bestuur Het ExpertiseCentrum
Lid Raad van Toezicht Master of Public Finance Management Erasmus Universiteit
Lid Raad van Commissarissen BOEi
Lid Raad van Advies Pensioen Bestuur en Management
Lid Raad van Commissarissen GITP International B.V., tevens voorzitter AC
Daarnaast bekleedt de heer Van Eykelenburg nog zes commissariaten qualitate qua

Mevr. mr. Cécile van der Stelt (1952)
Adjunct-secretaris Orde van Advocaten Rotterdam

Mevr. A.C. de Bruijn(1947)
Voorzitter landinrichtingscommissie Walcheren
Voorzitter Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
Voorzitter Stichting D'Aegen
Commissaris Vereniging Hendrick de Keyser Amsterdam
Lid van de klachtencommissie Politie Zeeland
Lid van de adviescommissie bezwaarschriften Provincie Zeeland
Lid van het bestuur Vrienden van het Zeeuws Archief erfgoed Zeeland
Lid Raad van Toezicht ROC Zeeland

B.4 Samenstelling MR

In 2006 was de samenstelling van de MR als volgt:

Personeelsgeleding

Hans Roelofsen (RC; voorzitter)

Elly Broeren (RDA),

Mia Kokhuis (RDA)

Ursula Heerebout (RDA)

Frans Koevoets (AZ)

Studentengeleding

Marinke Visser (RC),

Renske Wassink (RC; secretaris)

Erik Spruijt (RDA)